

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec K 2.—20
za Nemóško celoletno . . . 20.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec K 2.—
V spravi prejemam mesečno . . 1.80

Sobotna izdaja:
za celo leto K 7.—
za Nemóško celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna pettirvata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

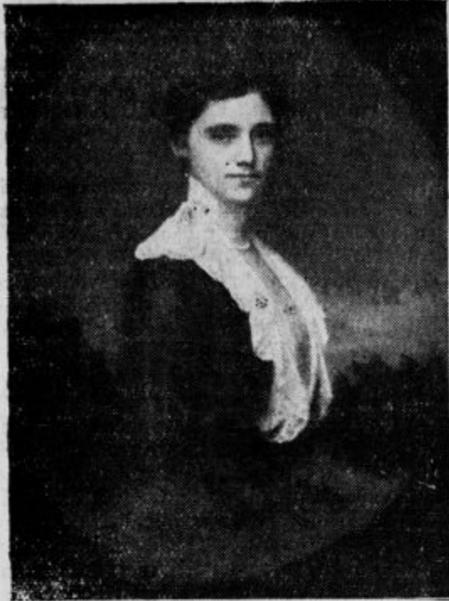
Poslano:
Enostolpna pettirvata po 60 v
Izahja vsak dan izvenmi nedelje in praznika, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma so ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštno hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-hrv. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Cesar in cesarica pri soški armadi. Dva dni v Ljubljani.

Cesarica Cita.

Ko je v deseti laški ofenzivi nastopil odmor oziroma je nova soška bitka že morda končana, je Njegovo Veličanstvo cesar takoj izrazil željo, osebno izročiti svojo srčno zahvalo vsem hrabrim četam, ki so se udeležile bojev, Njeno Veličanstvo cesarica pa je hotela obiskati v bolnišnicah one, ki so sebe žrtvovali za domovino. In izbrala sta si v ta namen v prvi vrsti mesti, ki sta bili cilj sovražnika v deseti njegovi ofenzivi: Ljubljano in Trst, da tako pokažeta ljudstvu, kako z živo ljubeznijo spremljata našo usodo in nam vlijeta s Svojo navzočnostjo novega poguma. Preko divne Gorenjske, ki se je zlatila v jutranjem solncu, je v soboto dvorni vlak pripeljal v Ljubljano na kolodvor ob 7. zjutraj. Ljubljana je visokima gostoma vzhiceno hitela nasproti, vsa ginjena, da je mladi cesar pripeljal njo, katere vsak nastop srca, da je dobri angelj države. Resnično iz srca so prihajali izrazi ljubezni naše bele Ljubljane, ker ni bilo prej nič pripravljenega in se je vse odkrito, neumetno izvršilo brez aranžerjev in preko aranžerjev. Cesar in cesarica sta gledala srce našega naroda in videla sta, da je narod, ki ima za svojega cesarja in svojo cesarico tako zlato srce polno nepokvarjene udanosti, habsburškemu prestolu zvesta straža.

Cesarjeva pot skozi Ljubljano in Notranjsko na soško bojno črto in v Trst.

Ker je bil obisk cesarice in cesarja strogo vojaškega značaja, je v soboto pozdravil na južnem kolodvoru ob 7. uri zjutraj Veličanstvi samo deželni predsednik grof A t t e m s. Pred salonskim vozom so se mu javili tudi etapnoštacijski poveljniki polkovnik Kleinschrodt, nekateri vojaški poveljniki in generalni šef-zdravnik soške armade dr. Thomann.

Po kratkem pozdravu se je Njegovo Veličanstvo cesar ob četrh na 8. uro zjutraj v odprtem avtomobilu po Dunajski cesti odpeljal skozi Ljubljano proti Notranjski. Kljub temu, da je občinstvo za dohod cesarja deloma šele zjutraj zvedelo, ni bilo hiše brez zastave, poleg cesarskih zastav je bilo to pot tudi jako mnogo deželnih zastav. Pred kolodvorom je stala množica občinstva, ki je cesarja pozdravila z gromkimi »Živio« klici. Cesar se je s prijaznim nasmeškom z veselja iskrečimi se očmi živahno se priklanjal in odzdravljaj z roko na prsnične, neprestane ovacije občinstva.

Cesarja so v avtomobilih spremljali njegovi vojaški spremljevalci, med njimi njimi načelnik generalnega štaba general pehote Arz pl. Straussenburg in načelnik vojaške pisarne podmaršal Marterer.

Ko se je vozil cesar z Dunajske na Tržaško cesto, mu je vse klicalo, odpirala

so se tudi okna, s katerih so ljudje mahali z robcami in so padale na voz cvetlice.

Pot cesarjeva je šla preko Postojne, Senožeč, Divače in Opčine. V glavnem stanu soške armade je pripel poveljniku soške armade generalnemu polkovniku Borojeviču pl. Bojni komanderski križ reda Marije Terezije, najvišje avstrijsko vojno odlikovanje, njegovemu šefu generalnega štaba pa je izrazil vnovič svoje Najvišje pohvalno priznanje.

Ob cesti, po kateri se je vozil cesar, so stale vse čete, ki so se udeležile bojev v deseti soški ofenzivi in one, ki momentano ne stoji v boju, da pozdravijo svojega Najvišjega vojnega gospoda. Kjer kak vojni oddelek ni mogel polnoštevilno priti k pozdravu, poslal je vsaj deputacijo. Cesar je takorekoč skoro z vsakim možem govoril, popraševal po njegovih zasebnih razmerah, kaj je storil v boju, zakaj je bil dekoriran. Bila so tu odposlanstva vseh avstrijskih polkov, v katerih so bili zastopani vsi narodi države, kakor so se vsi na odlični način borili v bojih ob Soči.

Ko se je cesar pripeljal na Opčine, kjer ga je sprejel tržaški cesarski namestnik, je izpremenil svoj prvotni načrt in je odločil, da se popelje v Trst, kar so telefonično javili v Trst. Kar je bilo mogoče v kratkem času storiti, vse je storilo tržaško prebivalstvo za cesarjev sprejem. Po Trstu so nakrat zavrhale zastave, vse vojaštvo in prebivalstvo je čakalo na cestah in ko se je cesar pripeljal, tedaj so ga sprejeli z navdušenimi vzkliki, krepko so doneli tudi »Živio« klici tržaških Slovencev, krasne cvetlice mu je občinstvo metalo v voz in je med neprestanimi ovacijami vedno in vedno poizkušalo priti k avtomobilu, tako da avtomobil skoro ni mogel naprej. Cesar se je peljal do palače cesarskega namestništva, kjer ga je pozdravil dvorni svetnik Glanz s predsedstvom cesarskega namestništva. Njegovo Veličanstvo se je podal na kratek obisk k soprogji cesarskega namestnika ter se je kmalu nato pokazal na terasi namestniške palače. Navdušenje na trgu stoječega občinstva je bilo ob tem upravičeno. Že po voznji po mestu je občinstvo prinašalo vedno novih cvetic, ko je pa stal cesarjev avtomobil v namestniški palači, je občinstvo ves avtomobil v vseh njegovih koturah dekoriralo z rožami. Vendar je bil ob teh spontanah ovacijah vidno ginjen, je naročil cesarskemu namestniku, naj mestu Trstu in tržaški okolici izroči Njegovo najtoplejo zahvalo za v težkem času izkazano odlično, požrtvovalno patrijotično vedenje, obenem pa naj za povod Njegovega današnjega obiska vnovič izražena čustva zvestobe cesarski namestnik prebivalstvu izreče Njegovo srčno zahvalo.

Uprav deževalo je cvetja na cesarja, ko se je z namestništva peljal v luko in ob napravah v luki proti cesti na Prosek. Med potjo je opazil miren kotiček s prekrasnim razgledom na grad Miramar. Cesar je tu obstal, dolgo časa je gledal tja doli, zatopljen v misli na svoja mladostna lepa, mirna, brezskrbna leta. Bilo je krasno vreme. Od daleč se je videl Gradež, izliv Soče v morje, temnomodro se je svetila Adrija, obrisi obrežja srebrni. Preko Proseka se je peljal cesar preko Komenške planote v Vipavsko dolino. Med potom so čete pozdravljale cesarja, celo iz vojnih lazaretov so prihitali ranjenci, ki so mogli hoditi, da pozdravijo svojega ljubljene cesarja. Cesar je vedno in vedno zapovedal, naj se avtomobil ustavi ter se je prisrčno razgovarjal z moštvom. Cesar je podelil mnogo odlikovanj, odlikoval je vse višje poveljnike, podelil je moštvu jako mnogo zlatih hrabrostnih svetinj, vsakemu je podal roko, vsakemu izrekel svojo zahvalo. Ginjen so vojniki vzklikali: Tako bomo vedno napravili!

Nato se je voznja zopet nadaljevala. Na obeh straneh ceste je stal prostovoljni špalir vojakov, ki so prihitali pozdravljati, ne da bi jim bilo to zapovedano in domače

prebivalstvo: starčki, žene, otročiči. Kjerkoli je moglo, je prebivalstvo napravilo slavočke, ozaljšalo hiše in pota, posulo cesto s cveticami, kjer pa niso imeli cvetic, so posuli pot cesarju z zeleno travo tako, da se je peljal kakor po pestri livadi od Ajdovščine do Ljubljane. Povsod vzkliki zvestega vojaštva in navdušenega prebivalstva. Cesar se je vozil jako počasi, da ga ljudstvo lahko vidi in da on lahko govori z vojniki in pozdravlja svoje ljudstvo. Vedno in vedno je cesar v pogovorih povdarjal, da se tega, kar je storila soška armada, ne da primerjati, da to hvaležno pripoznava; Povdarjal je, da imajo vse vrste orožja veliko zaslugo, da smo soško bitko doslej zmagovito bili in dobili. To je zasluga idealnega sodelovanja artiljerije in infanterije in vseh vrst orožja naše armade.

Cesarica Cita obisku je ranjenec v ljubljanski bolnišnici. Prva pol cesarice v Ljubljani k mizi Gospodovi.

Kot bi stopal angel po Ljubljani, delec tolažbo in upanje . . . V hipu, ko se je raznesel glas: Cesarica je tu! — je vse obstalo, vse je položilo delo iz rok, vse je polno hvaležnosti za visoki obisk hitelo proti južnemu kolodvoru in napolnilo vse ulice, v katerih se je slutilo, da se bo peljala visoka gospa. Obisk cesarice je postal za Ljubljano pravi praznik. Otročiči so hiteli po ulicah s svojimi materami, veselo vzklikajoč, v ročicah držeč rožice rozi prestola v pozdrav. In ko je cesarica Cita se pojavila na stopnicah južnega kolodvora in jo je množica zagledala, je radosti vzkliknila svoj slovenski pozdrav, a glasovi so se tresli in marsikomu je vzklik zastal, ker ga je premagala ginjenost in so mu solze napolnile oči. Roke so se dvigale, cvetje je letelo pred njene noge — in cesarica je za hip obstala, presenečena, potem je pa nebeško mil izraz se razlil po njenem obrazu — stala je tu v priprosti svoji obleki kot mati svojih otrok, prvokrat med svojim priprostim slovenskim narodom v slovenski prestolnici. Prizor, ki bi bil vreden, da ga copič ohrani zgodovini. Ljudje se niso mogli praznično obleči, ker so večinoma šele nekaj časa pred dohodom vlaka izvedeli za visoki obisk in so večinoma kar v delavnih oblekah prihitali, da vidijo in pozdravijo cesarico. In tu je stala pred njimi: sama priprosta, brez lišpa, opravljena v navadno obleko iz modrega blaga, klobuk brez dragocenih okraskov — kot bi hotela praviti: ne z imenitnostjo obleke, s srcem, z dejanjem vršimo velika dela, h katerim nas kliče velika doba. V tem hipu je postala gospodarica vseh src. In prva njena pot v Ljubljano — je bila pot pred oltar Gospodov, pot k molitvi za srečo svojega ljudstva. Po Dunajski cesti, Prešernovi ulici, Marijinem trgu se je cesarica peljala po Francišanskem mostu, Stritarjevi ulici pred škofijo popolnoma nenapovedana v stolno cerkev sv. Nikolaja. Prihitelj je ravnatelj državne policije g. prof. Künigl, ki se je vozil pred avtomobilom cesarice in javil: Njeno Veličanstvo želi prisostvovati sv. maši in pristopiti k sv. obhajilu, gospod, ki je na razpolago, naj blagovoli pristopiti k oltarju. V zakristiji je bil navzoč tedaj č. stolni vikarij Matija Škrbec, ki je takoj pristopil k mizi Gospodovi. Za cesarico so pred oltar Najsvetejšega hitro pripravili klečalnik. Cesarica je pokleknila in ves čas pobožno čitala iz mašne knjižice. Prejela je tudi v največjo pristno pobožnost zatopljena sv. obhajilo. Bil je to vspehuden prizor, ki ga ne pozabi nihče, kdor ga je videl. V istem času je pri glavnem oltarju ljubljanski knezoškof delil novomašnikom diakonat. Vsa cerkev je bila napolnjena občinstva, skoro tik do cesarice so klečale ljubljanske žene in združevale s cesarico svoje molitve. V solzah ginjenosti se je topilo ljudstvo v cerkvi in čuli smo, kako so

prihajali iz prs tih ihteči vskliki: »O, Bog nam jo ohrani!« Kako je navzočnost cesarice globoko pretresla, je priča to, da so manifestacije cesarici izbruhnile tudi v cerkvi. Ljudstvo se ni moglo zadržati, da bi ji ne zaklalo, ko je vstala s klečalnika. Cesarica je odzdravila z roko.

Ves trg — bilo je približno okolu pol 9. ure dopoldne — je seve takoj znan, kaj se godi v stolnici. Kupujoče gospodinje, ki so se drenjale okolu stojnic, so pozabile na koselo, hitele so od stojnic, pokupile takoj, kar je bilo cvetk na trgu ter so hitele pred stolnico. Okolu stolnice in v bližnjih ulicah je nastala prava gneča. Ko je cesarica stopila iz stolnice, se je vsulo pred njene noge vse polno cvetja, s oken so ljudje sipali cvetlice, cesarskemu avtomobilu so takorekoč zastavili pot iz ga vsega obsuli s cveticami. Le težko in počasi je avtomobil vozil dalje, spremljan od tisočerih »Živio« klicev. Cesarica je kakor pri vseh svojih voznjah po mestu vsakemu prijazno odkimala, vsakega je s svojo očarujočo ljubeznivostjo privezala nase in kogar je pogledala v oči, teh oč ne bo nikdar pozabil!

Od stolne cerkve se je peljala Njeno Veličanstvo k dvornemu vlaku nazaj k zajtrku. Ko je ob 9. uri dopoldne cesarica zapustila dvorni vlak, sta se ji javila generalni šef-zdravnik dr. Thomann in podpolkovnik Schnabl, ki sta ji izročila v imenu soške armade krasen šopek; nato jo je pozdravila najspoštlivejša gospa soproga deželnega predsednika grofica Attems. 11letna hčerka gospoda deželnega predsednika komtesa Marija Jožefa ji je izročila šopek. Cesarica je komtesi izvolila izročiti tekem dneva krasno zlato zapestnico s cesarskimi začetnimi črkami v brilantih za spomin. Ko je zapustila železnico postajno poslopje, jo je pozdravilo prebivalstvo, ki se je zbralo v velikem številu pred kolodvorom, z mogočnimi živio-klici.

Nato se je cesarica peljala po Dunajski cesti, Sodni ulici, Komenskega, Radečkega in Zaloški cesti h garnizijski bolnici št. 8, kjer sta se ji predstavila generalštabsni zdravnik dr. Geduldiger in bolnišnični poveljniki dr. Lusenberger. Kakor v vseh bolnišnicah, ki jih je obiskala Njeno Veličanstvo tekem dneva, je šla visoka gospa od postelje do postelje, nagovorila vsakega ranjenca, vprašala o njegovi ranitvi in njegovih družinskih razmerah in ga tolažila in osrčevala. Lastnoročno je obdarilo Njeno Veličanstvo ranjene vojake z malim spominkom, tako z rožnim vencem, z molitvijo v ranjenčevem materinem jeziku, cigaretno dozo s cigaretami in s svetinjcami Matere božje. V vsaki sobi je razen tega pustila za razdelitev cigarete, cigare in orglice. Bil je ginljiv pogled, kako je znala visoka gospa s svojo globoko dobrosrčnostjo in ljubeznivo usmiljenostjo tolažiti in osrčevati ranjene vojake in kako je zdrsla po trdih licih junaskih borilcev marsikatera solza, ko se je sklonila angelsko mila postava cesarice nad njih posteljo in imela za vsakega posameznika ljubeznipolno besedo . . .

Sledeči obisk Njenega Veličanstva je veljal pod vodstvom Rdečega križa se nahajajoči bolnišnici v Leoninumu. Tu je spoštljivo sprejel Njeno Veličanstvo predsednik »Deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa« gospod okr. glavar Del Cott in predsednica društva ekscelencija gospa baronica Schwarz, kakor tudi zdravnik voditelj štabni zdravnik gospod dr. Slajmer, ki jo je vodil po sobah. Dolgo časa je v tej bolnici bila sklonjena nad posteljo hudo ranjenega Slovence. Ranjenec nam je pripovedoval, da ga je cesarica nagovorila v jasni slovenski z nekoliko češkim naglasom. Vprašala ga je, kje je doma, koliko časa služi, kaj je v civilu ter mu je med drugim izročila tudi molitev v slovenskem jeziku. Ko je cesarica stopila iz bolnišnice, so bile

njene oči solzne. Ob cesarskem avtomobilu je stala mati z otrocičem na rokah. Otrociček je v trenutku, ko je stopala cesarica v voz, stegnil svoji ročici proti cesarici in jo objel. Cesarica ga je srčkano pobožala.

Po obisku te bolnišnice se je peljala čez Jubilejni most po Poljanski cesti k v domobranski vojašnici se nahajajoči honvedni bolnišnici. Povsod so veselo pozdravljale Njeno Veličanstvo množice prebivalstva. Navdušeno, umno poklonitev so ji pripravile gojenke sirotišnice baronice Lichtenhurn, ki so se postavile s svojimi učiteljicami s pisanimi zastavami pred poslopje.

Bivanje v honvedni bolnišnici, kjer sta se predstavila Njenemu Veličanstvu g. višji štabni zdravnik dr. Tott in g. kirurg višji štabni zdravnik dr. Pfann, je vzelo veliko časa, ker je izvolilo Njeno Veličanstvo si ogledati vse številne dvorane. Med drugim je obiskalo Njeno Veličanstvo nekatere ranjene častnike, pri katerih je povpraševala po kraju in priložnostih njih ranitve; ranjene italijanske ujetnike je nagovorila cesarica v njih materinem jeziku.

Od honvedne bolnišnice se je cesarica peljala, povsod spremljana od spontanih viharnih ovacij, po Poljanski cesti Pred skofijo, skozi Stritarjevo ulico, Marijin trg, Prešernovo ulico in Dunajsko cesto h glavnemu kolodvoru, kjer je obedovalo Njeno Veličanstvo. Obisk bolnišnic je trajal dopoldne cele tri ure!

Cesarica Cita med ljubljansko ljudsko in srednješolsko mladino.

Le malo časa si je cesarica privoščila sami sebi. Ze ob pol 3. uri popoldne je vozil cesarski avtomobil po Dunajski cesti, Šelenburgovi ulici na ljubljanski zgodovinski trg — na Kongresni trg. Tu se je zbrala ljubljanska šolska mladina pod vodstvom svojega učiteljstva. Mladina je na prsih imela pripeto našo lepo deželno trobojnico, skoro vsi otroci so imeli v rokah šopke, vejice ali cesarske in deželne zastavice. Deklice vse belo oblečene. Vse je koprnelo pričakovanju, policija je morala dohode v »Zvezdo« zapreti, ker se je nabralo tudi drugega občinstva toliko, da ni bilo mogoče več občinstva pustiti v »Zvezdo«. Cesarica se je skozi špalir mladine peljala okoli »Zvezde«, šolske zastave so se ji klanjale, mladina je obmetavala njen avtomobil s šopki in kakor bi tički pozdravljali v glasnem spevu jasno sonce, tako srebrno je donel po »Zvezdi« klic mladine: Živjo! Živjo! Bil je to pravi triumfalni sprevod. Vsa srečna, biti med mladino se je cesarica smehljajoče zahvaljevala: Bila je sredi mladega naroda nove Avstrije. Pri oknih okoli stoječih hiš je bila glava pri glavi, ljudje so vihteli robove in klobuke in združevali svoje klice s klici mladine.

Neki gospod iz spremstva cesarice se je javil: »Udeležil sem se že mnogih potovanj Njenega Veličanstva, a tako spontano enodušno, globokovplivajoče manifestacije, kot te bija ta na Kongresnem trgu, še nisem doživel.«

Iz »Zvezde« se je cesarica peljala mimo uršulinskega samostana, ki je bil prekrasno okrašen. Pri oknih samostanske bolnice so stali ranjenci, pozdravljajoč cesarico. Do obrtne šole, kjer je cesarica izstopila, je bil po Gradišču gost špalir občinstva. Vse je hotelo k njej, ki jo ljubi. Pred obrtno šolo je cesarico pozdravila gojenka uršulinske notranje šole Ana Vresnik ter ji izročila krasen šopek. Cesarica je mladenki dala v spomin zlato brožo.

V državni obrtni šoli so cesarico sprejeli štabni zdravnik dr. Pfantl, kirurg polkovni zdravnik dr. Fibich in ostali zdravniki. Na stopnicah pri glavnem vhodu je mornariški superijor msgr. Kokolj pri oltarju podal Nj. Veličanstvu aspergil, nakar je Nj. Veličanstvo cesarica opravila kratko molitev in nato šla skozi dvorane, kjer leži zelo veliko težko ranjenih. Nato si je cesarica ogledala invalidsko šolo, kjer je z največjim zanimanjem pregledala posamezne delavnice za mizarje, čevljarje, strugarje, krojače itd. Z enakim zanimanjem si je Nj. Veličanstvo cesarica ogledala ortopedični oddelek, ki ga vodita polkovni zdravnik dr. Hibler in višji zdravnik dr. Mahr, in si je dala pojasniti posamezna zdravljenja. Obisk v bolnici v državni obrtni šoli je trajal poldrugo uro. Cesarica je vsakega vprašala, kako je ranjen, od kod je doma, ali je oženjen, kje ima ženo in otroke, ali ima stariše ter jih je tolažila v tako milih besedah, da se to nikakor ne more popisati, kajti njen mil govor je nepopisen. Pred odhodom se je cesarica izrazila, da je to ena najlepših bolnic v Ljubljani.

V obrtni šoli je prišla cesarica tudi na oddelek za oči, kjer je naletela na obe oči oslepelega. Vpraša ga različno in mož je zrazil češki, da bi rad kadil. Ko so cesarici to pretolmačili, mu ponudi cigarete. Seveda reže ni mogel pušiti brez ognja in jo poprosi še ognja, kar se mu takoj vstreže.

Cesarica na Gradu.

Na to se je Nj. Veličanstvo cesarica peljala k dvornemu vlaku, kjer je zavžila čaj in se že po 20 minutah podala na Grad, kjer sta jo sprejela poveljnik ujetniške karantenske postaje major Kern in etapni štacijski poveljnik polkovnik Kleinschrodt. Nj. Veličanstvo cesarica se je podala najprej h gozdni kapelici, kjer je opravila kratko molitev; na povratku h gradu so se je belo oblečene deklice, ki so slučajno prišle na grad, prisrčno poklonile in med viharnimi živijo-klici sipale na priljubljeno vladarico cvetke. Nj. Veličanstvo cesarica se je za to na prisrčen način zahvalila in šla na to skozi nekatere prostore in se nekaj časa mudila na starih šancah, kjer je občudovala krasen razgled na mesto in okolico. Opetovano in opetovano je cesarica, iskrena prijateljica narave, izrazila svoje občudovanje nad krasnim razgledom nad mestom in okolico. Rekla je, da bo še prišla občudovati te krasne kraje. Zanimiv pogled so nudili na gradu italijanski ujetniki, katerih je sedaj tam nad 2000; bili so ravno na planoti in so se, ko so zagledali cesarico, postavili po vojaško. Italijanski častniki so cesarici salutirali.

Cesarica v Tivoli in na Rožniku.

Z Grada, kjer se je spremstvu Nj. Veličanstva pridružila soproga deželnega predsednika, palačna dama grofica Attems, se je podala cesarica v Tivoli, kjer je ponovno izjavila, kako zelo ji ugaja lepa okolica in okusni nasadi. Nato se je peljala po Večni poti do nekega gozdnega travnika, od koder se je Nj. Veličanstvo cesarica v spremstvu deželnega predsednika in njegove soproge, dvorne dame pl. Kallay, majorja grofa Hunyady, grofa Künigla in polkovnika Kleinschrodta podala peš skozi gosti zeleni gozd — po gozdni poti med Kosezami in starem strelišču — do cerkve na Rožniku. Ko je prejasna gospa tam občudovala prekrasen razgled, so se vrnili na Večno pot in od tam odpeljali nazaj k dvornemu vlaku.

Cesar in cesarica zopet na Gradu.

Ob 8. uri zvečer se je cesar vrnil v Ljubljano in se podal k cesarici v salonski voz. Zunaj so ljudje vzklikali in se niso hoteli raziti. Nekateri so pozabili na kosilo in večerjo, le da bi večkrat videli cesarja in cesarico. Cesar in cesarica sta stopila iz salonskega voza ter se sprehajala od dvornega vlaka do paketne pošte. Ko je pripeljal v Ljubljano gorenjski večerni vlak, sta stala skoro med došlim občinstvom. Nekateri so ju spoznali in ovacije so se zopet iznova pričele. V tem hipu se je zasvetil Grad v tisočeri lučicah. Bila je ura že 9 proč. Cesar je zapovedal na željo cesarice, naj ju avtomobil pelje na Grad. Cesarski avtomobil ju je vozil po Nadvojvoda Friderika cesti na Grad. Cesar in cesarica sta bila ob 10 uri na Gradu, odkoder sta gledala na Ljubljano, ki takrat tega pač ni vedela. V tiem grajskem drevoredu se je cesar z ljubljeno soprogo odpočival od dnevnega napora. Ob 10. sta se cesar in cesarica vrnili preko Sv. Jakoba mostu, Vegove ulice, Zvezde, Šelenburgove ulice na južni kolodvor. V »Zvezdi« je bilo še mnogo občinstva in nekaj kolesarjev. Kolesarji so obkrožili avto, odkrili se in vihteč čepice spremljali visoki par.

Dodatno k večernemu obisku ljubljanskega Grada po cesarici in cesarju še izvem: Ko prideta cesar in cesarica do straže, ki straži ujetnike v barakah, jih ta ne pusti naprej, ker jih vsled teme in druge obleke ni spoznala. Končno pa, ko je šofer raztolmačil vojaku, koga da ima pred seboj, je isti pustil cesarsko dvojico naprej.

Slovesen sprejem cesarja in cesarice v Postojni. Cesarica v vojnih lazaretnih in v Trstu. Cesar med hrvaškimi narodom v Istri in v Pulju.

Včeraj zjutraj ob 7. uri sta se cesar in cesarica z avtomobilom in velikim spremstvom odpeljala proti Postojni. Ljubljanci tudi to pot niso bili zaspenci in so cesarja in cesarico živahno pozdravljali. Posebno naše vrle okoličanke, ki so tačas hitele v mesto, so vse srečne klicale srčne pozdrave ljubljani cesarski dvojici.

Postojna se je sijajno pripravila za oficijelni sprejem. Napravljeni so bili obeliski, girlande so se vile ob cestah, vsaka hiša je imela zastave. Pota so bila potresena s cveticami in zelenjem. Pred cerkvijo so bile zbrane številne deputacije, šole, društva. Domače deklice so uprav obsule cesarico in cesarja s cvetjem, ko sta stopala po kratki, strmi poti v cerkev. Po sv. maši sta se cesar in cesarica ločila. Njuna avtomobila je občinstvo bogato okrasilo z rdečimi rožami. Njeno Veličanstvo cesarica je v družbi generalnega polkovnika Borojeviča, dvorne dame Kal-

lay in ekscelence grofa Hugadyja obiskala več bolnišnic ter se je nato odpeljala proti Trstu.

Cesarica se je peljala preko Sežane v Trst, med potjo pa je obiskala razne vojne bolnišnice in lazarete. Prebivalstvo v Trstu se je pripravilo k sijajnemu sprejemu. Cesarica se je peljala k soprogu tržaškega cesarskega namestnika.

Včeraj zvečer se je cesarica vrnila v Postojno, kjer jo je čakal cesar.

Cesar se je včeraj zjutraj peljal preko Postojne, St. Petra, Matulj križema preko Istre v Pulj. Posebno slovesen sprejem je bil v Opatiji. Istra je pokazala, da je hrvaška, a da hoče ostati tudi avstrijska! Prebivalstvo je prihitelo k sprejemu v prazničnih oblekah. Hrvatsko prebivalstvo Istre se je klanjalo vladarju in vladarici na uprav glnljiv način. Narod je prihitel iz oddaljenih vasi na ceste in cesarju in cesarici frenetično vzklikal. Cesar je opetovano zapovedal, da se je avtomobil ustavil, stopil je med svoj zvesti hrvaški narod ter se z ljudstvom neprisljano pogovarjal.

V Pulju je cesar obiskal našo slavno mornarico. Šel je tudi na »Novaro«, o kateri so sovražna poročila trdila, da se je potopila, pozdravil je prisrčno častnike in možvo ladij, ki so se borile v Otrantski ožini. Zajutrkoval je cesar na »Viribus Unitis«.

Cesar se je vrnil nazaj preko istrskega vzhodnega obrežja, istotako navdušeno pozdravljan.

V Postojni sta se Veličanstvi zopet sešli ter se okoli 10. zvečer odpeljali v Ljubljano, kamor sta cesar in cesarica došla ob 11. uri zvečer. Ljubljana še ni spala. Ljudje so čakali po ulicah, da se cesar in cesarica vrmeta, že od 3. ure popoldne, in vztrajali so. Tema je bilo, cesarja, ki je bil to pot v uniformi admirala, in cesarice sicer niso mogli dobro videti, a pozdravi so bili posebno pred južnim kolodvorom burni kakor orkan. Avtomobil, v katerem sta se pripeljala cesar in cesarica, je bil ves poln šopkov in vroč, ko se je ustavil pred dvornim vlakom, smo videli s šopkov se vijóče hrvaške trobojnice, spomin na našo hrvaško Istro. Cesarica je zapovedala, da se vse cvetje prinese njej v dvorni voz. Dolgo časa je trajalo, da so dvorni slugi prenesli vse to v dvorni vlak. Preden sta se cesar in cesarica podala k večerji, ju je pozdravil nadvojvoda Evgen.

Obisk cesarja in cesarice v Ljubljani je imel strogo vojaški značaj, cesarica ni nikjer izstopila ali si vzela kakega stanovanja, njen namen je bil, obiskati samo ranjence, zato ni bilo nobenih drugih avdijenc.

Danes zjutraj sta se cesar in cesarica odpeljala iz Ljubljane, v srch Ljubljancanov pa bo ta obisk neizbrisno živel in kadarkoli se bo imenovalo ime cesarja Karla in cesarice Cite, vedno se bo zraven čula naša želja: Da bi skoró prišla zopet v Ljubljano! V urah, ko sta mogla opazovati čuvstvanje našega ljudstva, sta lahko spoznala, da je ono res, kar so vedno pisali naši časopisi: neskaljena je ostala slovenska zvestoba! Te dni naj bi prišli v Ljubljano tisti ententariji, ki hočejo deliti naše slovenske pokrajine, videli bi, kaj hoče naše ljudstvo: Avstrijo, na njo je navezavo z vsem svojim čuvstvanjem. Tudi cesarju Karlu in cesarici Citi sta bila pretekla dneva o tem najlepša priča.

Zahvala cesarice Ljubljani.

V soboto zvečer ob 1/2 6., ko je gosp. župan dr. Tavčar še uradoval na magistratu, je g. župana poklical k telefonu krilni pobočnik Njegovega Veličanstva grof Hunyady, ki je županu izjavil: V imenu Njenega Veličanstva izrekam priznanje ljubljanskemu prebivalstvu za izredno ljubezniv in simpatičen sprejem in ste Vi, gospod župan, pooblaščen to priznanje naznaniti zbranemu občinskemu svetu.

Nj. Veličanstvo cesarica je naročila tudi deželnemu predsedniku, naj sporoči g. županu za nad vse prisrčen in lojalen sprejem, za živahno zanimanje, ki ga je doživela v lepem deželnem stolnem mestu Kranjske, kakor tudi za vse poklonitve, njeno najvišjo zahvalo.

Cesar Karel soški armadi.

Ljubljana, 3. junija. (K. u.) Povodom Svojega bivanja pri soški armadi je izročil Njegovo Veličanstvo cesar armadnemu poveljniku Borojeviču tudi sledeče povelje:

Moji soški armadi!

V mogočnem, več dni trajajočem boju ste dolgo časa pripravljene, s posebno mogočnimi silami izvedene napade sovraž-

nika odbili in mu zopet pokazali, kako junaštvo preveva Vaša prsa.

Moral sem prihiteti k Vam, da se Vam v Vaši sredi najprisrčnejše zahvalim za Vašo hrabrost, vztrajnost in poštrevnost.

V vseh delih ljubljene domovine rojevali, ste z združeno močjo zvesto držali skupaj in izvedli občudovalna junaštva in zaslužili gorečo zahvalo domovine.

Oko v oko se ne morem vsakemu posamezniku med Vami zahvaliti.

Komanderni križec vojaškega reda Marije Terezije pa, ki sem ga bil pripel danes Vašemu preizkušnemu voditelju, generalnemu polkovniku pl. Borojeviču na prsi, ne izraža živo Mojega Najvišjega priznanja le poveljniku armade, marveč kaže tudi Vam vsem, voditeljem in borilcem, Mojo globoko čutečo zahvalo, Mojo ponosno zadovoljnost.

Božji blagoslov Vas je spremljal.

Molimo k Vsemogočnemu, naj nas tudi v bodoče izpozna vrednim, da nas bo milostno varoval in ščitil. Podeli naj nam končni, popolni uspehi!

Postojna, 2. junija 1917.

Karel.

Italijanski napad pri Gorici odbil. — Napad italijanskih letalcev na Trst. — Najstrašnejše izgube v sedanji vojski.

Dunajski vojaški strokovnjaki so pisali 11. t. m.: Italijani so včeraj zjutraj besno naskakovali pri Vodica. Naskoke smo odbili. Ti delni sunki v zvezi s topniškimi boji so značili položaj. Mir, ki vlada zdaj tu, je podoben miru pred viharjem, ki bo izbruhnil na znamenje z vzhoda ali z zahoda.

Dne 2. t. m. so pa pisali isti strokovnjaki:

Čas štirih dni značijo močno oslajljene boji. Upravičeno se zato lahko govori, da se je deseta soška bitka vsaj začasno zaključila. Značili so jo sledeči dogodki: Od 12. do 14. majnika topniški dvboj. Dne 14. majnika je pričela italijanska pehota naskakovati, in sicer od Avč do morja. Glavni boj se je bil na gorskem pobočju od Plavi do Solkana. Italijani so se polastili Kuka, a drugod so se njih sunki izjalovili. Sovražnik se tudi ni mogel vgnezditi na levem delu soške bojne črte. Uspeh na Kuku je bil osamljen, razširiti ga Italijani niso mogli.

Od 17. do 22. maja so sledili italijanski delni naskoki, v katere se je razdelilo celotno postopanje. Od 23. do 26. majnika so izvedli Italijani glavni naval od Plavi do morja, ki je bil dosegel zadnji dan svoj višek. Z največjo silo so naskočili na Krasu. Posrečilo se jim je, da so odbili od loka bojne črte pri Jamljah 1 km ozemlja. Povsod drugod se je italijanski naval razblinil. Dne 27. maja je italijanski napad ponehaval; 28. majnika je zopet z največjo silo vzplamtel. Tudi ta naval se je bil razblinil. Od takrat naprej so boji zelo ponehali. Naša soška bojna črta je ostala popolnoma nedotaknjena. Sovražna ofenziva se v svojem smotru ni bila približala; le strašne krvne žrtve so bile njen uspeh. Našem vodstvu in našim četam moramo biti hvaležni, prehvaliti jih ni mogoče. O večrajšem dnevu se poroča le o sovražnem presenetljivim napadom poizkusa pri Gorici, ki se je bil izjalovil in da so letalci zelo živahno delovali in poizvedovali, vsled česar pričakujemo resnih dogodkov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. junija. Uradno:

Pri Gorici se je danes zjutraj izjalovil sovražni presenetljiv napad. Sicer ob Soči le boji s topovi; tudi letalci so zelo živahno letali.

Naši bojni letalci so sestrelili v zračnem boju dve sovražni letali.

Na tirolski bojni črti so meseca maja naše čete, ki se vesele napada, privedle iz sovražnih postojank 8 častnikov, 728 mož, 10 strojnih pušk in tri metalce min.

Dunaj, 3. junija. Uradno:

Oddelki stotnika Sonnwendta so vrgli pri Sv. Marku pri Gorici sovražnika s krpkim sunkom iz njegovega najsprednjega jarka. Popustil nam je 10 častnikov, 500 mož in 4 strojne puške. Italijanski letalci so metali bombe v Trst in v istrske kraje. V Trstu sta bila ubita ena žena in en otrok Na južnem tirolskem pozorišču veliko zračnih bojev.

Italijansko uradno poročilo.

2. junija. S topovi so včeraj severno in vzhodno Gorice živahnejše streljali kakor navadno. Posebno besno se je streljalo v severnem kraškem osek. Naše baterije so odgovarjale na ogenj sovražnika, katerega je sopal na Fajtov hrib in ki so mu sledila podjetja sovražnih patrolj. Ponoči na 31. majnika smo odbili pri Vodica zopet naskok sovražnika na višino 652. Ravnotako nista uspela dva z močnim topniškim ognjem pripravljena vpa-

dalna poizkusa proti našim črtam na višini 126 južno Grčinja in na višini 147 severno Tivolija. V isti noči je naša pehota na Krasu južno Kostanjevice prese- netljivo napredovala na 2 km dolgi črti približno 400 metrov. Včeraj so se bli- ni nad Gorico številni boji letalcev. Naši letalci so preprečili napade na mesto. Pri Ajševci smo sestrelili eno sovražno letalo. Uspešno smo metali bombe na vojaške na- prave, letališča, zaloge in železniška kri- žališča na obali od Devina do Opčine, se- verovzhodno Trsta. Letala so se vrnila ne- poškodovana.

Najstrašnejše izgube v sedanji vojski.

Berlin, 1. junija. »Lokalanzeiger« po- roča: Zanesljivo se poroča iz Rima, da je stala Cadornova ofenziva take žrtve ljudi, kakršnih v Italiji dozdaj še niso doživeli. Ofenziva se ni še nagibala h koncu, so že rimski vojaški krogi in vojaški kritiki so- dili, da stavljenih strateških smotrov ne bo mogoče uresničiti. Vsa poročila z boji- šča izjavljajo, da je kraška bitka od 22. do 25. majnika zasenčila vse, kar se je do zdaj na italijanski bojni črti doživelo. Šlo je za najstrašnejšo bitko, ki jo je kdaj Italija bila. Vsa poročila soglašajo, da temeljitosti av- strijske obrambe ni bilo mogoče prekositi. Granate in kosi skal so sicer popolnoma pokrili postojanke, a v najhujši žejji so branilci vzdržali v malih zemeljskih dupljah; ko so se privarili italijanski naskakovalni valovi, so planili na sovražnika. Italijani pripovedujejo, da so se Avstrijci tudi z bajoneti tako borili, da so jih morali obču- dovati. Svoje strojne puške so tako raz- vrstili, da so tudi po najstrašnejšem bob- nečem in uničevalnem ognju neverjetno natančno merile in zadevale. Mussolini javlja z bojišča, da so brigade bersaglierov in pehote, ki so naskakovale na Krasu, pri- šle v naravnost uničujoč ogenj strojnih pušk. Poldrug polk je popolnoma izginil, ker se je bil ujel v past strojnih pušk. V skalnatih utrdbah so se v pravem pomenu besede vojskovali za vsako ped zemlje. V nobeni bitki italijanska armada še ni tako krvavela kakor v veliki kraški bitki. Kako strašne izgube da so imeli Italijani, doka- zuje že okolnost, ker so že 23. majnika iz- praznili vsa nadomestna skladišča, vojake so pa takoj poslali na bojišče. V zaledju so se morali vsi častniki, če so jih le mo- gli pogrešati, na brzogaven poziv takoj zbrati v zbirališčih. Bolnišnice v zgornji Italiji so že vse prenapolnjene. V mestih so izredno razburjeni. V Rimu so bile hrupne demonstracije proti vojski, a tudi v drugih mestih. Ni izključeno, da bodo sledili resni politični zapletljaji polomu Cadornove ofenzive.

Izgube Italijanov so bile strašne.

Lugano, 2. junija. Strašne izgube Ita- lijancev povodno zadnje ofenzive pri Soči so se v drugem delu bitke podvojile. Ca- dorna mora poslati na bojišče zadnje di- zije. Tej deseti bitki ob Soči, v kateri so Italijani najbrže nastopili z vso svojo silo, najbrže enajsta soška bitka ne bo sledila. Bojišče, posebno med Kostanjevico in Faj- tega hribom izgleda strašno; tam leži hrib mrličev.

Glavni naval na Grmado.

Nek vojni poročevalec je 27. m. m. pi- sal s Krasa:

Po glavnem naskoku proti odseku Ko- stanjevice, Hudilog, Jamlje, s katerim so napredovali Italijani približno en kilometer globoko, je drugi dan sledil njih glavni na- val na sosedni južni odsek. Na celem Kra- su je strašno gromelo; zaduhlo je bilo; svo- ja pota so v tem vzduhu iskale skupine na- ših in sovražnih letalcev. Zrak sam se je pobunil. Vsi letalci, s katerimi sem govori- l, ko so se vrtnili, so pripovedovali o vi- harjih in vrtincih, ki so jih bili še čutili v višini 4000 metrov. V tem vzduhu so bili v zraku veliko bojev, nad Vojščico sem vi- del včeraj italijanska letala liki žareče kro- glje med Biljami in Vrtojbo. Italijanski me- talci min so izbili iz mrtvega Krasa goste, temne oblačne plasti. C. in kr. topovi so odgovarjali z neprekinjenimi salvami. Pre- potni so stali možati topničarji pri svojih vročih ceveh.

Italijanska pehota je zapustila svoje jarke šele popoldne. Zapiralni ogenj c. in kr. topništva je podiral cele vrste naskako- valcev; kar je še ostalo, je pokosil hiter ogenj pehote. Novi naskakovalni valovi so se vrgli na hrabri peškolšt. 21. ki jih je pa po kratkem borenju z rokami in ročni- mi granatami premagal. Ob pol 5. uri po- poldne je zadivjal na celi kraški bojni črti generalni naskok. Naši ga odbijejo. Le med Flondarjem in Štivanom vlni sovražnik v najsprednejšo črto. Vojvodu Aosta je šlo za 323 metrov visoko Grmado, ki varuje že- leznico in cesto v Trst. Proti Grmadi je osredotočila tretja italijanska armada svo- jo glavno moč, s katero je sovražnik na- stopal ne da bi se bil oziral na lastne izgu- be. Napadalcem se je tu in tam posrečilo, da so prišli do naših najprednejših črt, a ojačenja, ki so prihitela iz Brestovice, in bombni napad c. in kr. letalcev je zmedel sovražnika in ga zadržal. Ponoči se je va-

lil boj semintja. Dvakrat se je utrgal oblak. Borilci so bili vsi premočeni.

Zjutraj so se pričeli pri Komarjih, Flondarju in Štivanu avstrijski protinapadi. Kar smo včeraj izgubili, je zopet vzravna- no. V severnem komenskem odseku se si- cer včeraj in danes niso tako močno bili, kakor v južnem odseku, a boji so le bili najbesnejši. Med Fajtega hribom in Vipav- sko dolino je sovražnik dvakrat napadel naše višinske postojanke, a uspel ni. C. kr. strelci so vrgli naskakovalne čete do reke dol. Vzhodno Fajtega hriba so naši pre- gnali Italijane s protisunkom z višinske po- stojanke, v katero so vdrli. Vsi ostali na- skoki so se bili tam že izjalovili v topni- škem zapiralnem ognju in na gorečnosti strojnih pušk.

Sovražnik je pričel pri Kostanjevici ob 3. popoldne zopet streljati s topovi, z metalci min in s strojnimi puškami. Prve napade globokih vrst smo odbili ob 4. Ob 5. uri se je zrušil tretji naskakovalni val v jarkih honvedov. Postojanka se zopet na- haja popolnoma v naših rokah.

Naskok na Grmado.

Lugano, 1. junija. »Corriere della sera« izvaja: Italijanska ofenziva se je po 15. dneh predčasno zaključila. Predno bodo zopet naskočili, je potreben odmor, da nadome- ste in izpopolne čete, topništvo in zaloge streliva. Čez nekaj dni se pričakuje splo- šen naskok na Grmado, zadnje znatno ovira med potjo v Trst.

Stegemann o 10. soški bitki.

Švicarski polkovnik Stegemann je pi- sal 30. m. m. o 10. soški bitki: Zdi se, da se nagiba drugi del italijanske soške bitke h koncu. Osredotočena sila naskoka se je bila izčrpala 27. majnika, a Italijanom se ni bilo posrečilo, da bi bili prebili čez Kosta- njevico ali ob morsk obali proti Devinu. Dve leti potem, ko se je pričela vojska, se vojskuje Italija komaj deset kilometrov vzhodno Soče še vedno za to, da si odpre pot v Trst. Cadorna je napadal z vso moč- jo in s takim vznosom, da morajo obledeti vsi njegovi dosedanj navali. Napadalcii in branilci so se zavedali veličine odločitve in so bili prepričani, da južna bojna črta ni več bojišče postranske važnosti, marveč da tvori zdaj del skupne bojne črte. Da je do- segel italijanski napad svoj višek, a da ga je bil branilec ujel, nam dokazuje italijan- sko poročilo samo, ki 26. majnika trdi, da so italijanske naskakovalne čete z nasko- kom preletele Kostanjevico, a da jih je bil branilec zopet zgrabil in vrgel. Ko se je bila 27. majnika naskakovalna moč Italija- nov izčrpala, so pač izgubili Avstrijci kose ozemlja, a strnjenoost njih črt, posebno boj- ne črte Renče-Kostanjevica-Grmada ni bila omajana tako, da bi se nahajala pred padcem, marveč vzdržali sta jo kvišku me- so in kost. Ni izključeno, da je deseta bitka za Trst prekoračila zdaj, ko ta naskok po- nehava, svoj višek in da se bo nadaljevala le z izpadnimi boji. To, kar je pripovedo- valo italijansko uradno poročilo z 29. maj- nika o izgubah sovražnika kot branilca, ve- lja še v večji meri za Italijane kot naskako- valce, ki so izgubili veliko ujetnikov in imeli gotovo strašne žrtve mrtvecev in ra- njencev, ker so vrgli svoje najboljše divizi- je, med njimi Lombarde in Sardince; cvet italijanske vojske, v gostih valih, celo v kr- delih, na Grmado in na Sveto goro, ki sta bruhali ogenj. Da ni mogoče operativno prebiti na obeh krilih neranljivih črt se ni še nikdar tako jasno pokazalo, kakor v teh bojih za postojanke pri Trstu. Niti nečuven- no povišanje bitke z materialom, posebno topniških sredstev, ni zagotovilo, da bi bili prebili. Končno je odločil pri primeroma enaki vrednosti sredstev boj moža z mo- žem, toraj živa volja. Če more italijansko vojno vodstvo nadaljevati deseto soško bit- ko, se v daljši ne more presojati. Italia- nom še veliko manjka, da bi strategično iz- rabili svoje dosedanje uspehe. Kako se bo vojska razvila, moramo še počakati, ker zdaj ne daje italijanska armada od sebe le svojih najboljših, marveč morebiti tudi svo- je zadnje sile, da bi prevalila dveletno sto- ječo vojsko proti vojnem smotru. Na drugi strani se pa množe vidiki Avstrijcev, ker slabe napadalca do onemoglosti, vsak dan: bitka se pač v velikem slogu brez večjega odmora ne bo mogla več dolgo nadaljevati. Bliža se tisti trenutek, ko se bo pribilo, da so se tudi na južnem bojišču borili do utru- jenosti. Pokazalo se bo, če se bo mogel iz- rabiti ta trenutek kot politični moment za konec vojske.

General Ricorti ubit.

Lugano, 1. junija. »Corriere della sera« poroča: V zadnjih bojih na Krasu je zadela granata in ubila generalnega majorja Ales- sandra Ricorti, ki je še nedavno vodil neko brigado na tridentinski bojni črti.

Polkovnik Egli o naši soški armadi.

Basel, 2. maja. Polkovnik Egli, ki se je mudil nedavno pri soški armadi, piše v »Baseler Nachrichten« o občutju avstrijske armade: Seveda, da si tudi na bojišču žele, da bi se sklenil mir, a nikakor niso voljni, da bi se za mir prosjalo. Ne le poklicni, tudi rezervni častniki odkritosrčno izjav- ljajo, da so osrednje velesile že dovolj po-

nujale mir in da bi vse, kar bi se več stori- lo, smatral sovražnik za slabost in bi to škodovalo. Avstrijska armada hoče prebiti do končne zmage.

Cadorna hoče končati italijansko vojsko.

Curih, 2. junija. »Corriere della sera« piše: Odmor v soški bitki je le začasen. Cadorna hoče v vseh okolnostih s se- danjimi operacijami končati italijansko vojsko.

Italijanski kralj bolan na živcih.

Bern, 2. junija. »Berner Tagblatt« jav- lja iz zanesljivega vira: Italijanski kralj bi- va zdaj v zasebnem zavodu za živce na na- svet svojega zasebnega zdravnika.

Italijani zatajili mirovni odstavek prestol- nega govora našega cesarja.

Curih, 2. junija. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« je izpustila iz prestolnega govora cesarja in kralja celi odstavek, ki govori o sedanji vojski in o miru.

Povodnji v Italiji.

Lugano, 2. junija. (Kor. ur.) Iz okra- jev Milan in Pavije se poroča, da so po- vodnji napravile veliko škode. Utonilo je tudi več ljudi. Žetev je uničena.

V celi obširni milanski okolici so po- vodnji poškodovale municijske delavnice. Pad je narasel pri Piacenzi do 8.82 m nad normalnim stanjem. Vsa jezera v zgornji Italiji so prestopila bregove. V Piemontu je podrtih več mostov.

Povodnji povzročile v Milanu nad 10 mijo- nov lir škode.

Lugano, 3. junija. (K. u.) O obsegu ško- de, ki jo je povzročila povodenj v Lombar- diji in na Beneškem, kaže dejstvo, ker zna- ša škoda le v milanskem mestnem ozemlju nad 10 milijonov lir.

Italija ne bo prepovedala izvoza svile.

Lugano, 2. junija. Na interpelacijo po- slanca Baslinija je dementiralo finančno ministrstvo odločno vest, da namerava vla- da prepovedati izvoz svile.

Poročilo naše mornarice o napadu laških letalcev.

Dunaj, 2. junija. Uradno:

Ponoči od 31. majnika na 1. junij so v tržaški okolici in v sosednjem ozemlju na obali letalci zelo delovali; naša pomorska letala so obstreljevala z bombami kolo- dvorske in druge vojaške naprave v Čer- vinjanu in v St. Giorgio di Nogaro z uspe- hom, kar se je opazovalo. Vsed sovražnih letalnih napadov na Trst in okolico je bil ubit en deček. Škode na blagu ni bilo. Med zasledovanjem ponoči se je posrečilo na- šemu letalcu linijskemu poročniku Ban- fieldu, ki je žel že toliko uspehov, da je sestrelil v sovražnem področju sovražno letalo. Izgubili nismo nobenega letala. Poveljstvo mornarice.

Rusija.

Dunajski vojaški strokovnjaki so pisali 1. t. m.: Iz poročila z vzhodnega bojišča, da je ogenj prekoračil na ruski bojni črti tam običajno mero, nam zopet kaže, da moramo računati z rusko-rumunskimi na- padmi. Živahnije streljanje, ki se je razte- zalo na odseke pri Smorgonu, severnozahod- no Minska, na Baranovlče, jugozahod- no Minska, pri Brodeh in ob železnici Zlo- czow—Tarnopol, dalje zadnji poizvedovalni sunki Rusov se lahko smatrajo za tipalne poizkuse, ki ne veljajo toliko sovražni boj- ni črti, kolikor preizkusu lastnih čet. Kma- lu se bo pokazalo, če je armadni organi- zem po zadnji mrzlici toliko ozdravil, da more izvesti velike akcije.

Dne 2. t. m. so dunajski vojaški stro- kovnjaki sodili položaj takole: Na vzhod- nem bojišču se ni nič posebnega zgodilo. Dasi je na vseh bojiščih mirno, prevladuje splošen vtis, da se nahajamo pred veleva- žnimi dogodki.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. junija. Uradno:

Nič novega.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. junija. Veliki glavni stan:

Na vzhodnem bojišču se položaj ni iz- premenil.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Na milijone ruskih vojakov dezertiralo.

Stockholm, 2. junija. (K. u.) Na petro- grajskem kongresu odposlancev z bojne črte se je, kakor se poroča iz Haparande, poročalo o dezertacijah na bojni črti; de- zertarjev je že na milijone. Proti tej nevar- ni prikazni morajo nastopiti tako vojaki sami kakor tudi kmetje. V armadi tudi ve- dno bolj pijančujejo.

Ofenziva in ruski vojaki.

Kristianija, 2. junija. (Kor. ur.) »Allen- posten« javlja: Polkovnik Jakobovič je iz- javil: Za rusko ofenzivo je vse pripravlje-

no, samo nekaj manjke: vojaki se ne zave- dajo svoje dolžnosti, zapuščajo bojišče in preprečujejo dovoz živil in streliva.

V Rusiji odstopili najboljši častniki.

Hag, 2. junija. Ruski admiral Kolteziak je izjavil v Sevastopolu: Rspad armade grozi Rusiji v trenutku, ko more odločiti usodo civiliziranega sveta le sila orožja. Moralen propad velikega dela vojske je prisilil najboljše častnike, da so odstopili.

Nasprotstva v ruski armadi.

Kodanj, 2. junija. Iz Petrograda se jav- lja, da je bil posvet ruskih častnikov s fronte zelo viharen. V dolgih govorih so se pritoževali, da morajo mostvu hlapčevati in da so oropani izraziti prosto svoje mne- nje. Nasprotovali so enakosti častnikov in vojakov in znižanju gaž, ki je namerava vojno ministrstvo. Nameravali so prirediti pred vojnim ministrstvom demonstracijski spoved, ki je pa po nasvetu višjih častni- kov izostal.

Kerevskij obeta, da bo korakal na čelu ru- skih čet.

Lugano, 2. junija. »Times« javljajo iz Petrograda: Poveljniki na bojišču so spre- jeli Kerevskega zelo navdušeno. Objubil jim je, da bo korakal na njih čelu, kadar se bo pričela ofenziva. Pomočnik vojnega mi- nistra, polkovnik Jakobovič, je v vojaškem svetu izjavil, da je z vojaškega stališča za ofenzivo vse pripravljeno.

Kerenskij v Kijevu in v Sevastopolju.

Petrograd, 3. julija. (K. u.) Vojni mini- ster Kerenskij se je pripeljal v Kijev, kjer so ga posebno slovesno sprejeli. Izjavil je, da pobratinstvo ni nikakor tako splošno, kakor se je sodilo. V ustavodajalno zborni- co ne bodo volili pred novembrom, ker lju- di radi volitev ne morejo odtegniti od dela na polju.

Petrograd, 3. junija. (K. u.) Kerenskij je brzojavil ministrskemu predsedniku: Za- časni vladi naznanjam, da sem se poučil o položaju na jugozahodnem bojišču in da bom o pozitivnih svojih sklepih poročal, ko se bom vrnil. Položaj v Sevastopolju je ze- lo ugoden; tudi epizoda, ki se je tam zgodi- la, je urejena. Kerenskij se povrne 3. t. m. v Petrograd.

Vojni posvet v Jašu.

Genf, 2. junija. Kerenskij se bo se- stal v torek v Jašu s francoskim ministrom Thomasom na važen posvet.

Prerekanja o ofenzivi v Rusiji.

Kodanj, 2. junija. V Petrogradu so pri- redili delavci več shodov, na katerih so govorili tudi odposlanci delavskega in vo- jaškega sveta. Govorniki so večinoma izja- vili, da bodo podpirali socialisti ofenzivo le, če bodo o vojnih smotrih natančno po- učeni.

Izvolški odstopil.

Pariz, 2. junija. (Kor. urad.) »Agence Hava«: Ruska vlada je sprejela prošnjo veleposlanika Izvolškega za odstop in je poverila posle veleposlaniškemu svetniku Sevastopolovu.

Razmere v Petrogradu.

London, 2. junija. (Kor. urad.) Reuter javlja iz Petrograda: Razmere v Petro- gradu nam predstavlja to-le dejstvo: Sku- pina anarhistov — nekateri so bili oboro- ženi s puškami, revolverji, bodalci itd. — je ob belem dnevu korakala po mestu. No- sili so črne zastave z napisi: »Proč z oblastmi!« »Proč s kapitalisti!« »Živela socialistična revolucija!« Nihče anarhistov ni ovrnil. Ustavili so se pred Kazansko katedralo, kjer so nastopili govorniki anar- histi. En govornik je izjavil, da je njih nastop nevaren le kapitalistom, ne pa tudi revnim ljudem. Agitatorji so povsod hodili in pozivali občinstvo, naj oropa banke. Napovedali so novo revolucijo na dan ob- činskih volitev.

Ruski trgovinski minister odstopil.

London, 2. junija. (Kor. ur.) Odstopil je trgovinski minister Konovalov radi ne- sporazumljenj z delavskim ministrom Sko- beljevem.

Suhomlinov na zatožni klopi.

Petrograd, 31. maja. (K. u.) Agentura: Današnji jutranji listi objavljajo obtožnico proti bivšemu vojnemu ministru Suhomli- novu. Obtožnica izvaja: Krogel je pričelo na ruskem bojišču primanjkovati že prve dni, ko so se pričele vojaške operacije. Dasi sta načelnik preskrbe na jugovzhodni bojni črti general Zablin in šef generali- simus general Januškevič zahtevala, naj se strelivo takoj pošlje, se vojni minister Suhomlinov ni ganil in se je le izgovarjal.

General Ivanov je mesca oktobra leta 1914 naznanil generalu Januškeviču, da, ker primanjkuje streliva, ne more vzdrža- vati boja s tisto silo, ki jo zahteva vojaški položaj. Če ne bodo poslali krogel, bo moral prekiniti boj in zapovedati svojim četam, da se morajo v najtežavnejših raz- merah umakniti. Podobne zahteve sta sta- vila istočasno grof Voroncov-Taškov, ki je poveljeval armadi na Kavkazu, in general Ruski, ki je poveljeval severnozahodni bojni črti.

Kmalu se je v armadi čutilo, da manjka pušk. Ojačenja, ki so jih pošiljali na bojišče, so razpolagala le z eno puško za dva moža, pozneje so pošiljali cele oddelke brez orožja na bojišče. Oktobra leta 1914 je manjkalo 878.000 pušk. Zaradi Suhomlinove malomarnosti je manjkalo avgusta leta 1915. tudi 12.000 strojnih pušk.

Patronov je manjkalo januarja leta 1915 nad 100 milijonov; to se je kmalu na celi gališki bojni črti čutilo. Gotove enote so zapustile svoje postojanke, ker niso mogle več streljati. General Januškevič in drugi poveljniki so potrdili, da je povzročilo pomanjkanje streliva vse ruske neuspelne od Loda počeni do novembra leta 1914 do avgusta 1915. Pomanjkanje streliva je povzročilo, da niso mogli uvrstiti ojačenj; celo pri velikih polkih so morali znižati število bataljonov na tri.

V nekem svojem pismu Suhomlinovu je pisal Januškevič: Nemci so vrgli včeraj na naše polke nad 3000 težkih krogel, naše postojanke so popolnoma vzravnali. Mi smo mogli izstreliti na sovražnika le približno 100 krogel.

Obtožnica se sklicuje tudi na pisma med francoskim veleposlanikom Pale in Suhomlinovom. Veleposlanik je vprašal 13., oziroma 26. septembra na željo Joffreja Suhomlinova, če je ruska armada za nadaljevanje vojske zagotovljena s strelivom. Suhomlinov je pisal, naj preskrba s strelivom zaveznikov ne skrbi.

Bivši vojni minister Suhomlinov je preiskovalni komisiji izjavil, da ni kriv. Zvesto je izvedel načrt za oborožitev in opremo armade, ki ga je bil leta 1904 po japonski vojski izdelal najvišji obrambni odsek. Nadzorovati in izvesti program je morala artiljerijska glavna uprava, ki je morala tudi skrbeti, da se je izdelovanje krogel zvišalo.

Suhomlinov tudi trdi, da je streliva primanjkovalo, ker so mu sistematično vedno odklanjali denarna sredstva. Obtožnica pravi, da se ni potrdilo, kar je trdil Suhomlinov.

Prpriave za ustavodajno skupščino.

Bern, 31. junija. (Kor.) Lyonski listi poročajo iz Petrograda, da bo odsek za priprave ustavodajne skupščine pričel zborovati dne 7. junija v Marijini palači.

Aretacija velikega kneza Nikolaja.

Berlin, 1. junija. (K. u.) Razni listi poročajo soglasno, da je bil veliki knez Nikolaj Nikolajevič na ukaz provizorične vlade aretiran. Vzrok za to so baje nemiri v Tiflisu, ki se jih spravlja v zvezo z monarhično propagando.

Amnestija na Finskem.

Petrograd, 31. maja. (K. u.) Na predlog finskega senata je izdala provizorična vlada odlok, ki proglašajo popolno ali podelno odpuščanje finskih državljani, ki so zagrešili do 20. marca 1917 kak zločin ali prestop.

Delavstvo 120 petrograjskih tvornic stavka.

Rotterdam, 2. junija. Reuter javlja iz Petrograda: Nastavljeni 120 največjih petrograjskih tvornic so sklenili, da bodo stavkali. Zahtevajo burno delo in za delavce najnižjo plačo 150 kron mesečno.

Resni kmečki upor v petrograjski guberniji.

Kodanj, 2. junija. Iz Petrograda: V petrograjski guberniji so bili zadnje čase resni kmečki nemiri.

Izgnani ruski veliki knez se vrnil v Petrograd.

Bern. Iz Petrograda se javlja: Veliki knez Nikolaj Konstantinovič, ki je živel nad 30 let v prognanstvu v Taškentu, se je vrnil v Petrograd. Izgnan je bil, ker ni hotel Nikolaja III. priznati carjem.

Sveta stolica ustanovi posebno upravo za katoliške zadeve v Rusiji.

Basel, 2. junija. »Reč« poroča: Sveta stolica je sklenila, da ustanovi samostojno upravo za katoliške zadeve v Rusiji. Voditi jo bo sv. oče sam. Gre za zblizanje med rimsko katoliško in pravoslavno cerkvijo.

Vojska z Rumuni.

Dunaj, 3. junija. Uradno: V dolini Putna smo krvavo odbili sunek rumunskih čet.

Berlin, 3. junija. Veliki glavni stan: Neizpremenjeno. V zadnjih dveh nočeh smo odbili v Moldavi ruske sunke med dolinama Susita in Putna.

Na južnem Balkanu.

NEMSKO URADNO POROČILO.
Berlin, 2. junija. Veliki glavni stan: Na zahodnem bregu Vardarja so vrgli bolgarski bataljoni sovražnika iz prednje postojanke pri Alčaku Malem in so odbili več protinapadov.

Berlin, 3. junija. Uradno: Zahodno Vardarja in južno Hume in pri Alčaku malem so se napadi več sovražnih stotnj pred bolgarskimi postojankami izjalovili z velikimi izgubami za sovražnika.

Na morju.

Zopet 64.200 ton potopljenih.
Berlin, 2. junija. Uradno: I. Na Atlantskem morju in v Kanalu so uničili naši podmorski čolni 30.500 ton. II. Novi uspehi podmorskih čolnov na Sredozemskem morju. Potopljenih je bilo zopet večje število parnikov in jadrnic, ki so obsegale 33.700 ton. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Kaj pomeni 1000 ton.
Berlin, 2. junija. »Times« pišejo o pomenu tone: Z eno tono moke se preživijo in teden do 750 ljudi. Če potope 1000 ton, bi se lahko prehranilo mesto s 150.000 prebivalci.

Ameriška vojna ladja zadela na mino in se potopila.

Kolin, 2. junija. (K. u.) Kölnische Ztg. poroča: »Züricher Post« poroča: Angleži poročajo zanesljivo, da je te dni zavozila pred Queenstownom ob južni obali Irske neka ameriška ladja na mino in se potopila.

Nastopi Japoncev na morju. — Boj med nemško in japonsko ladjo.

Kodanj, 2. junija. »Rusko Slovo« javlja: Skupina japonskega brodovja je odplula na ameriško obal, da nastopi skupno z ameriškiimi ladjami proti nemškimi podmorskimi čolnom. — Japonski listi javljajo: da se je neka japonska oklopna križarka spopadla z neko nemško pomožno križarko, ki je polagala mine med Kolombo in Kalkuto. Nemška pomožna križarka je bila poškodovana, a je ušla.

Amerika.

Wilsonova nota o vojnih smotrih.
Rotterdam, 2. junija. Wilson namerava poslati Rusiji noto Amerike glede na njene vojne smotre in zahteve: nobenih utelesitev in nobenih vojnih odškodnin.

Neutralna sodba o pomoči Amerike sporazumu.

Berlin, 3. junija. Wolff javlja: O ameriški pomoči na evropskih bojiščih je pisal stotnik Mayer v »St. Gallener Tagblattu« 31. majnika: Če Združene države izurijo do začetka oktobra 1/2 milijona mož in jih prično prepeljavati čez morje, potrebujejo za cel armadni zbor pol milijona ton, za dva pa 1 milijon ton. Toliko prostora pa oktobra ne bodo imeli, ker bo do takrat potopljenih vsaj 2 do 2 1/2 milijona ton ladijskega prostora. A če bi tudi ta prostor s pospešenimi novimi zgradbami in z zaplenjenimi ladjami dobili, bi šele v šestih do sedmih mesecih prepeljali pol milijona ameriških čet. Celo zimo bi potrebovali prevozi čet en milijon ton; ves čas bo prevoz čet zavzemal pol milijona ton. Nazor, da more Amerika nastopiti z 2 milijonoma vojakov v vojski, spada zato v deželo bajk.

Brazilijski zapleni nemške ladje.
Bern, 2. junija. (Kor. urad.) »Temps« javlja iz Rio de Janeiro: Senat je predvčerajšnjim sklenil s 47 proti 1 glasu, da se prekliche nevturalnost in zaplenijo nemške ladje.

Američani nezadovoljni z vojaško suknjo.

Amsterdam, 2. junija. Iz Washingtona: Vlada odreja ukrepe, da bi se ljudje ne odtegovali službeni dolžnosti. S Kube se poroča, da je došlo tja na tisoče vojaški dolžnosti podvrženih državljanov Združenih držav, ki se hočejo izogniti vojaški suknji. Predložili so zato zakonski načrt, ki razteza vojaško dolžnost na vse Američane v inozemstvu in v nevturalnih državah. Zapri so veliko oseb, ki so se zarotile proti vojaškemu popisovanju. Širijo se protivvojaški spisi.

Rooseveltov zbor zelo slab.
Amsterdam, 2. junija. Po zasebnih poročilih se bivšemu predsedniku Rooseveltu ni posrečilo, da bi bil zbral dober ekspedicijski zbor. Boljši sloji se niso prijavili; njegovemu zboru se je priglasila le sodrğa.

Boji na zahodu.

Dunajski vojaški strokovnjaki pišejo 1. t. m.:

Na angleški zahodni bojni črti so močno streljali s topovi od morske obali do Scarpe, da pripravijo močne poizvedovalne sunke. Kjer so angleške čete izpadle, tja je bil prej osredotočen sovražni ogenj. Posebne važnosti to streljanje ni. Gre za to, da vznemirjajo. Tudi ob Aisne in v Champagni se položaj ni splošno izpremenil. A ta mir na zahodnem bojišču ne sme motiti nikogar. Zahodne sile se namreč nahajajo pod pritiskom vojaških in političnih razlogov, da še enkrat napno vse svoje moči in izpreme s silo položaj sebi v korist. Bodoči vihar napovedujejo izpremembe v poveljstvu. Kje bo izbruhnil vihar, se še seveda ne ve. A lahko se sklepa, da bo razvil »novi mož«, general Petain, nov načrt in da bodo pomagali tudi Rusi.

Dne 2. t. m. so pisali dunajski vojaški strokovnjaki:

Na zahodu in na angleški bojni črti je bil v nekaterih odsekih topovski ogenj znaten. Nemci so ujeli tudi več Portugalcev, kar je novo. Na francoski bojni črti pri Alledantu so Nemci vzeli z naskokom 1000 metrov široko bojno črto.

Rusi.
Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Kakor prejšnje dni, se je bil boj tudi včeraj v ovinku Vytschaete pomnožil. Na bojni črti pri Arrasu je bil ogenj posebno pri Lensu in na severnem bregu Scarpe močan. Med poizvedovalnimi boji so naše naskakovalne čete več mož ujele, med njimi tudi Portugalce.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Pri Alledantu, severnovzhodno Soissons, sta nek hanoverski in nek vestfalski polk podpirana z deli neke preizkušene naskakovalne čete, s topništvom, z metalci min in z letalci napadla s popolnim uspehom. S presenetljivim naskokom so bili vzeli francosko postojanko v približno 1000 metrov širine in jo držali proti ponovljenim napadom. Ujeti so bili 3 častniki, 187 mož, zaplenili so veliko strojnih pušk in metalcev min. Na obeh bregovih Suippe in vzhodno Moze so od časa do časa živahno streljali.

Vojna skupina vojvoda Albrehta Virtemberžana.

Nič novega.

Majnika smo ujeli na zahodu 237 častnikov, med njimi enega generala, in 12.500 mož; zaplenili pa 3 topove, 211 strojnih, 434 brzostrelnih pušk in 18 metalcev min. Berlin, 3. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

V odseku Wyttschaete so tudi včeraj močno streljali s topovi; živahno so streljali tudi med Lensom in Queantom. Ponoči so napadli Angleži pri Loosu, pri potoku Souchez in severno Monchy. Odbili smo jih. V posameznih kosih jarka jugozahodno Lensa se še bore.

Armada maršala Alberta Würtemberškega.

Na desnem bregu Moze smo odbili francoske poizvedovalne čete na desnem bregu Moze pri Haudiamontu, pri Combresu in pri St. Mihaelu. — Ponoči na 1. junij so metali angleški letalci bombe na tabor v etapskem ozemlju, ki so med francoskimi ujetniki ubile 1 moža, 91 jih pa ranile. Naše letalne skupine so metale z vidno dobrim uspehom bombe na kolodvorske naprave, na tabore streliva in vozil pred bojno črto pri Arrasu in pri Aisne. V zračnih bojih in z obrambnim ognjem so izgubili sovražniki včeraj 10 letal.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Pred novo angleško-francosko ofenzivo.

Lužano, 2. junija. »Corriere della Sera« poroča, da se pričakuje nova francosko-angleška ofenziva. Bili se bodo najbrže pri Verdunu z namenom, da bodo podpirali Italijane.

Dezertacije v Francoski armadi.

Berlin, 2. junija. Wolff: Francoskih vojaških beguncev prekorači toliko špansko mejo, da je francosko vojno vodstvo ukrenilo najostrejšje odredbe proti dezertacijam.

Poročila o miru.

Rusija in poseben mir.

Haag, 2. junija. Iz Washingtona: Senator Lewis je izjavil: V dveh mesecih se bo moral skleniti med Nemčijo in Rusijo poseben mir, ker je ruski narod s svojo prostostjo dosegel vse, česar je želel.

Ruska zemstva za mir.

Stockholm, 1. junija. Ruska zemstva so na binkoštnem zasedanju s pretežno večino izjavili, naj se pospeši mir brez odškodnin in osvojitvev.

Prerekanje o vojnih smotrih.

Haag, 1. junija. »Manchester Guardian« se peča uvodoma o vojnih smotrih. Izvaja: Načelo: nobenih aneksij, tiče v prvi vrsti Nemčijo, ki je zasedla obsežno ozemlje. Povedati se tudi mora, naj se že glede na Jadransko morje izvaja katerakoli politika, da se Avstriji izhodno pristanišče proti vzhodu ne namerava zapreti. Načelo odprtih vrat mora korakati sporedno z vsemi teritorialnimi izpremembami.

Rotterdam, 1. junija »Manchester Guardian« javlja iz Petrograda: Tu se zdaj sodi, da načelo nobenih odškodnin ne izključuje da bi vse vojskujoče se dežele sprejele primerne odškodnine n. pr.: za Belgijo, severno Francijo, Srbijo, Rumunijo, Galicijo in za potopljene trgovske ladje. Natančno ceniti te škode pa ni mogoče do-

kler se ne bo končala vojska. Nemčija mora pokriti škodo v Belgiji, Rusija pa v Galiciji.

Novi dogovori med Rusijo in sporazumom.

Amsterdam, 2. junija. »Daily Telegraph« javlja iz Petrograda: Sporazum in začasna vlada sta sklenili nove dogovore o koncu vojske.

Sporazum bi potreboval 90 let, da bi vrgel Nemce iz Francije v Nemčijo.

Basel. Podpolkovnik Quinquelin, ki je bil navzoč nekaj časa pri ofenzivi na Francoskem, sodi, kakor poročajo »Baseler Nachrichten«: Nemške postojanke so tako močne, da vsi možeje na Francoskem in na Angleškem ne pridejo do meje. Če bodo tako podili Nemce, kakor zdaj, bodo potrebovali približno 90 let, da pridejo do državne meje.

Nesporazum med Japonci in Američani.

Amsterdam, 2. junija. Nizozemski listi poročajo: Poveljnik nekega japonskega brodovja, ki trajno križari po Sredozemskem morju, je izjavil: Japonska ne bo v nobenih okolišnih pristopila, da bi se Združene države ustale v Mehiki. Če hoče Wilson podvzeti roparske pohode v Mehiki, bo japonsko-ameriški spopad neizogibljiv.

Curih, 2. junija. Švicarska agentura

javlja iz Newyorka: Ameriška vlada je pričela nadzorovati izvoz zlata iz Amerike, ker se je pokazalo, da Japonska dobiva veliko zlata iz Amerike.

Revolucijsko mirovno stremljenje v Angliji.

Kristianija, 2. junija. (Kor. ur.) »Sozialdemokrat« javlja, da je izjavil socialist Djaholl Baum, ki je potoval iz Anglije v Rusijo: Stavke na Angleškem so prvo znamenje nezadovoljnosti z vojsko. Baum sodi, da bodo čez nekaj mescev razmere v Angliji popolnoma drugačne. Lloyd George ni dovolj močan, da bi se mogel ustavljanje radikalni revolucijski struji, ki tvori zdaj glavno strujo na Angleškem in ki zahtevz mir.

Rusija proti veliki Srbiji.

Stockholm, 2. junija. »Novoje Vremja« prinaša uvodnik o Srbiji, v katerem pravi: Srbski poslanik je vprašal novo rusko vlado, kašno je njeno stališče v prašanju velike Srbije. Vlada je odgovorila: Res je, da bo Rusija zastavila ves svoj vpliv v interesu samostojnosti Srbije ali se ne bo na noben način zavzela za ustanovitev velike Srbije. Po sklepu miru bo vodila Rusija popolnoma novo zunanjo politiko, v kateri Balkan razen prijateljstva, ki mu je bo Rusija tudi v bodoče izkazovala, ne bo igral nobene vloge.

Ravnatoko je izjavila Rusija, da ne bo na noben način podpirala zahteve Rumunije, da naj se ji pridruži Bukovina in Erdeljska.

Razna poročila.

Ententa zasede Tesalijo.

London, 30. maja. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča iz Soluna, da tamkajšnji merodajni krogi z gotovostjo pričakujejo zasedenje Tesalije. Hoče se namreč prepričati, da bi prišel del zetje v roke armade kralja Konstantina. Domneva se, da ne bo v Tesaliji nobenega imenovanja vrednega odpora.

Francozi zasedli otok Santa Maura.

Milan, 3. junija. (K. u.) »Corriere dela Sera« poroča iz Santi Quaranta: Francoske čete so zasedle v imenu solunske začasne vlade mali otok Santa Maura, ki leži blizu Preveze.

Letnik 1899. v Italiji vpoklican.

Rim, 2. junija. Uradni list objavlja razglas, ki poziva vse rekrute letnika 1899. 11. junija pod orožje.

Ofenzive na željo Anglije.

Amsterdam, 1. junija. Berlinski dopisnik »Nieuwe Rotterdamsche Courant«, ki je navadno dobro poučen, piše: V sporazumu je zmagal nazor Anglije, naj se vojska nadaljuje toliko časa, dokler je še količkaj upati na zmago. Pred durmi stoji velika, splošna ofenziva, ki ne bo nadaljevala pomladanskih ofenziv. Pričakuje se, da bodo kmalu na vseh bojiščih udarili istočasno. Angliji se ni posrečilo le, da je pridobila za ta načrt Francijo; tudi Rusija hoče preizkusiti disciplino svojih armad in se udeležiti splošnega naskoka. Strašna ofenziva se ne bo raztezala samo na zahodno in na vzhodno bojno črto, na Macedonijo in na Palestino, marveč nameravajo izvesti istočasno velike operacije na morju. V Berlinu pričakujejo, da bodo te operacije kmalu izvedli, dasi bi sicer zahtevala korist sporazuma, da bi jih bili odgodili do jeseni. Razlogi so: Anglija bi vsled izgub ladij pozneje ne razpolagala s takim številom ladij, ki je za take operacije potrebno. Dalje pa hoče izsiliti odločitev tudi zato, ker ji primanjkuje živeža. Vedno težje je tudi ohraniti tako doma kakor

tudi med zavezniki vojno občutje. Posebno se jim je mudilo, da so hitro izbrali sedanje stanje v Petrogradu. Zato se v Berlinu pričakuje, da bo sporazum poizkusil hitro izsiliti odločitev.

Lord Cecil postane municijski minister. — **Odstop angleškega ministra prehrane.** Haag, 1. junija. »Daily Nieuwe« poroča, da bo postal lord Cecil municijski minister.

London, 1. junija. Potrjuje se, da je odstopil angleški minister prehrane lord Devonport.

Pobune proti brambni dolžnosti v Kanadi. Bern, 2. junija. (Kor. ur.) »Times« javlja iz Toronta 26. majnika: Med demonstracijami proti brambni dolžnosti so razbili skoraj vsa uredništva. Tudi veliko ranjenih vojakov so pretepli. Posebno v državi Ottawa je položaj nevaren.

Revolte na Kitajskem. Amsterdam, 31. maja. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Pekinga z dne 29. t. m.: Vojaški guvernerji več provinc so se glasili za neodvisne. Brzjavili so predsedniku, da zahtevajo razpust parlamenta. Province, ki prihajajo tu v poštev, so: Fengtem, Anhoi in Hunen, ki so še zelo oddaljene od glavnega mesta, kjer se nahaja velik del severne armade. Tudi v Haučufo je mnogo čet, ki pa so na strani predsednika. Od njih stališča je odvisno, ali bodo zavzeli dogodki resnejši značaj. Jug je večinoma na strani parlamenta. Najvažnejši voditelji čet v in okrog Pekinga so še zvesti predsedniku, toda ako se združijo vsi vojaški guvernerji severa, potem postane lahko njihova zvestoba omahljiva.

Lakota na Kitajskem. Haag, 2. junija. (Kor. urad.) Iz Honkonga: V severni in v srednji Kitajski grozi lakota. Letina riža je radi suše slaba.

Nolranja politika.

Dr. pl. Seidler vodja poljedelskega ministrstva. Dosedaj je bilo poljedelsko ministrstvo v rokah ministrskega predsednika Clam-Martinića. Sedaj je odvezal cesar ministrskega predsednika te službe in poveril posle poljedelskega ministrstva sekcijemnemu načelniku dr. Ernestu pl. Seidlerju.

Novo ministrstvo za ljudsko zdravje in za socialno skrb.

Dunaj, 2. junija. (K. u.) Jutri bo objavila »Wiener Zeitung« sledeče Najvišje lastnooročno pismo:

Ljubi grof Clam-Martinić!
Ker želim, da kolikor mogoče odpomem izgubam ljudske sile vsled dolgotrajne vojske in da v ta namen zagotovim strnjeno delovanje države, samouprave in družbe v tej smeri, sem sklenil, da ustanovim ministrstvo za ljudstvo in za socialno preskrbo.

Delokrog tega ministrstva bo poleg po vojski neposredno povzročeni nalogi tudi boj proti vojnim boleznim in socialna skrb za tiste, ki so bili vsled vojske poškodovani, in za svoje padlih; obsegal bo tudi tiste nerazdružljive zadeve, ki tičejo ljudske preskrbe, varstva mladoletnih v večji meri, kakor varuštvo, vprašanje stanovanj in socialno zavarovanje.

Naročam Vam, da ukrenete vse, kar je potrebno, da pripravite potrebni zakonski načrt in pričakujem Vaših predlogov. Laksenburg, 1. junija 1917.

Karel I. r.

Clam-Martinić I. r.

C. kr. brzjavni korespondenčni urad je izvedel, da so poverili pripravljala dela za novo ministrstvo ministru dr. Baernreitherju.

Minister za Galicijo dr. Bobrzynski odstopil.

Ljubi grof Clam-Martinić!
Dovoljujem Mojemu ministru dr. Bobrzynskemu v milosti naproseno odvezo. Laksenburg, 1. junija 1917.

Karel I. r.

Clam-Martinić I. r.

Ljubi dr. Bobrzynski!
Povodom Vaše naprosene in s tem v milosti dovoljene odveze od urada Mojega ministra za Galicijo Vam izražam za Vaše y težavnih razmerah domoljubno požrtvovalno odlično delovanje, ko si pridržujem pravico, da Vas zopet v službi zaposlim. Moje zahvalo in Moje najtoplejšje priznanje. Istočasno Vam podelim briljante k veličnemu križu Mojega Leopoldovega reda. Laksenburg, 1. junija 1917.

Karel I. r.

Clam-Martinić I. r.

Dr. Bobrzynski gališki namestnik? »Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da odijo v poljskih krogih, da bo imenovan dr. Bobrzynski za gališkega namestnika.

Izjava vlade.

»Zeit« poroča, da bo grof Clam Martinić že jutri, 5. t. m. v začetku seje podal izjavo vlade o vprašanih notranje politike kakor tudi o splošno državnem vprašanju in o miru.

Nov poslovnik.

Odsek za reformo poslovnika je dovršil svoje delo. Po novem načrtu se zviša število zborničnih podpredsednikov od 7 na 8. Zbornični poslovnik se bo uporabljal tudi za odseke. Odsek lahko sklene, da se določi posameznemu govorniku, koliko časa sme govoriti, toda ne pod en četrt ure. Debate »k poslovniku« pri sestavi dnevnega reda bodo v bodoče nemogoče. Prva branja se bodo vršila samo na zahtevo zbornice. Dejanski popravki se smejo izvajati samo na koncu sej in ne smejo trajati več kot 5 minut. Pri predlogih za razpravo podeljuje predsednik po svoji previdnosti besedo in jo omejuje na dobo petih minut.

Prijaviti k besedi se bo mogoče le na ta način, da določi deset poslancev za vsako debatno stvarino enega govornika. Govorniška tribuna bo obligatna. Tudi v zbornici se lahko omejuje čas govora, toda ne pod eno uro. Imenska glasovanja se bodo vršila z glasovnicami. Uvedejo se pisnena vprašanja na predsednika in načelnike klubov. Tudi na interpelacije je mogoče pismen odgovor.

Čisto nova uvedba so takozvane časovno omejene predloge, ki dajejo raznim nujnim državnim zadevam prednost pri razpravah.

Cenzura parlamentarnih poročil.

Kakor poročajo »Narodni Listy«, je javilo državno pravdnništvo uredništvu »N. L.«, da je dovoljeno objavljati o razpravah v parlamentu samo parlamentarne korespondence.

Ta odredba nasprotuje tiskovnemu zakonu.

Naš list je bil že v soboto konfisciran, ko je priobčil po dunajskih listih izveček nekega govora v zbornici.

Češka skupina gosposke zbornice.

V okvirju desnice gosposke zbornice so se združili Čehi v posebno skupino, ki bo stala trajno v zvezi s češko državno-zborsko delegacijo.

Za preureditev vojno-prometne centrale.

Dunaj, 2. junija. Poslanci Felsmann in tovariši bodo stavili v prihodnji seji zbornice predlog za izpremenitev, oziroma preureditev sedanje vojno-prometne centrale. Pozvali bodo vlado, naj predloži zbornici v najkrajšem času predlog za ustanovitev boljše organizacije v svrhu splošne ureditve prometa z živili.

Wolfove zahteve.

Dunaj, 3. junija. Wolf bo interpeliral v torkovi seji ministra za uk in bogočastje v zadevi poitaljančevanja kapitlja v Tridentu. Dalje bo interpeliral železniškega ministra v zadevi »samovoljne« čehizacije nemških imen na Niževavstrijskem. Istotako bodo stavili Wolf in tovariši predlog, naj se zopet vpostavimo stara nemška imena na južnem Tirolskem.

Dnevne novice.

— **Odlikovanje štajerskega namestnika.** Cesar je podelil namestniku grofu Manfredu Clary in Aldringen zaslužno zvezdo Rdečega križa z vojno dekoracijo.

— **Odlikovanja.** Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil major 4. ulanskega polka Etbin Rauhner. — Vojaški zaslučni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil nadporočnik 47. pp. Rudolf Potočnik. — Ponojno Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 36. polj. havb. p. dr. jur. Karel Vrečko. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 27. pp. Rudolf Badiura. — Zlat zaslučni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila vojaški oskrb. aspirant Karel Skaza in san. praporščak 27. pp. Matija Mrgole.

— **Višji drž. živinozdravnik dr. Josip Stegu,** ki posluje sedaj kot veterinarski referent pri c. in kr. vojnem generalnem gubernementu v Cetinju je imenovan drž. veterinarskim nadzornikom.

— **Umrl je v Pliberku** tamošnji c. kr. notar g. Anton Svetina, star 68 let.

— **Osebnostne novice s pošte.** Podelitev. Poštnemu nadkomisarju dr. Avgustu d' Adamu je podeljeno poštnega tajnika mesto pri poštnem ravnateljstvu v Trstu, bivši poštni aspirantki Stanislavi Cencič pa poštnega ekspedienta mesto v Pomjanu. — Imenovanja. Invalid narednik Matej Štefe za poštnega oficianta v Kranju, invalid Vekoslav Škerl pa za poštnega oficianta v Trstu; poštna oficiantka Tončka Visintin za poštarico v Motovunu, poštni ekspedient Drago Kos pa za poštarja v Nerezinah. — Premeščanja. Poštni svetnik dr. Anton Wresounig iz Zadra v Trst; poštni

oficijanti: Ivan Vovk iz Kozine, Franc Lenaz, Aleksander Cencič, Drago Jerič iz Pulja, Emil Schnirch iz Tržiča na Goriškem ter Drago Merk iz Poreča v Trst; poštna oficiantka Kamila Postogna iz Poreča v Motovun. V pokoj so šli: poštni svetnik dr. Rihard vitez pl. Stauber, poštna oficiantka Pija Budinich (Trst 1) ter poštni ekspedient Markantonij Bracco (Nerezine). Odpovedi: Poštnemu ekspedientu Antonu Bartolichu v Pomjanu je odpovedana poštna služba.

— **Velika izguba.** Dne 26. maja t. l. ob 10. uri 30 minut predpoldne je padel poročnik Mihael Zafošnik zadet od sovražne krogle v glavo. Bil je nenavadno prikupljiv človek, izboren častnik in vrl kat. naroden Slovenec.

— **Umrl je na Dunaju** enoletni prostovoljec korporal Karel Matko.

— **V Krškem se je vršil** dne 17. t. m. dobrodelni koncert v pomoč po potresu prizadetim občinam Cerklje in Catež. Prireditelj je pod spretnim vodstvom g. Jožka Pfeifer sijajno uspela. Lepo okrašena dvorana v hotelu Gregorič, kjer se je vršil koncert, je bila do zadnjega prostora zasedena. Igranje na godala, klavir, harmonij itd., je bilo precizno in dovršeno. Sodelovali so med drugimi: gg. sodnik dr. Kaufmann, davčni nadzornik Sedlar, vojni kurat Kaufmann, trgovec Rabuza, učitelj Rumpreth, vojaški zdravnik dr. Austerlitz, dr. Müller in dr. Wexberg, gospe Sedlarjeva in Levstikova ter gđc. Pfefferer. Program je bil srečno izbran, le morda nekoliko predolg. Posebno pozornost je vzbudil voj. zdravnik dr. Austerlitz s svojim umetniškim prednašanjem Sarrasatovih »Ciganskih nappevov« za gosli. Priznana solistinja za alt gospa Persl-Levstikova je zapela dvoje prav lepih pesmij. — Tudi denarni uspeh je zelo zadovoljiv, vstopnine in preplačil se je nabralo 1960 K. G. dirigent in vsi p. t. sodelujoči zaslužijo za to človekoljubno prireditelj odlično priznanje ter najlepšo zahvalo!

— **Razpisani lovi na štajerskem.** 1. Občinski lov v St. Petru na M. selu: V torek, dne 19. junija 1917, ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni trg Šmarje pri Jelšah. Vzklicna cena: 28 K. Površina: 893 ha, 10 ar, 91 m². — 2. Občinski lov Loka pri Zidanem mostu: V četrtek, dne 21. junija 1917, ob 11. uri dopoldne v gostilni Juvančič na Zidanem mostu. Občinski lov Loke pri Zid. mostu je v štiri dele razdeljen, kateri z sledečimi vzklicnimi cenami k dražbi dospejo: a) davčna občina Loka in Rodež: 100 K, površina 1276 ha; b) St. Jur in Okroglica: 50 K, površina 1159 ha; c) Lokance in St. Peter: 63 K, površina 1560 ha; d) Veliko Širje: 100 K, površina 1283 ha.

— **Zrebanja.** Glavni dobitek turških srečk 200.000 K je zadela št. 1.058.527. — 1864 državnih srečk je zadela 300.000 K serija 1595, št. 5, 40.000 K serija 3241, št. 81, 20.000 K serija 3394, št. 82. — Srečke Rdečega križa iz leta 1916. 200.000 kron je zadela serija 18.177, št. 38, 40.000 kron serija 18.177, št. 81, 10.000 K serija 11.444, št. 29 in serija 16.612, št. 31.

Primorske novice.

Tržaški namestnik odstopil? Kakor poroča »Grazer Volksblatt« je računati v najkrajšem času na odstop tržaškega namestnika Fries-Skeneja. Kot njegov naslednik se imenuje Albrecht pl. Morgutti.

Umrl je v Boljuni dne 30. maja veleč. g. Jakob Ladavac, bivši dekan v pokojju v Pazinu, v starosti 77 let. R. I. P.!

Odlikovanja. Cesar je podelil finančnemu svetniku primorskega finančnega ravnateljstva, Hilariju Vodopivcu in carinskemu višjemu nadzorniku Alojziju Knollu vojni križec za civilne zasluge II. razreda.

Redko slavnost je praznovalo moštvo nadomestne stotnije 7. lovskega bataljona dne 31. maja t. l. v Murau. Poleg vojskega je stopil v zakonski stan rezerv. nadlovec Valentin Cencič, ki si je za življenjsko družico izbral gđc. Malči Kren, doma v Murau. Zenin je doma iz Krede na Tolminskem, po domače »Čorov«. Poroka se je vršila v mestni farni cerkvi v Murau, poročal ju je mestni dekan. Ob tej priliki Ti kličemo vsi Tvoji tovariši: Na mnoga leta Tebi in Tvoji ženki!

— **Tržačani naj dobimo — Wieserja?** — Inspektor državnih železnic Lacina, načelnik svobodne luke, je premeščen, a na njegovo mesto ima priti — kakor čujemo — glasoviti Wieser!

Ljubljanske novice.

Ij V sredo pri sestanku katehetov bo nadaljeval in dovršil prof. dr. J. Demšar predavanja o »Katehētiki« (spisal semeniški prof. dr. Fr. Ušeničnik). Na vrsti je važno poglavje: »Katehetska vzgoja«. Kdor izmed gg. katehetov le utegne, naj se potruditi k sestanku! Začetek ob 6. uri zvečer.

Ij Poročil se je podravatelj Ilirske banke g. dr. Janko Kavčnik z gđc. Heleno Suver, hčerko g. dr. Albina Suverja.

Ij Strašna nesreča na realki. Danes dopoldne se je v šoli igral četrtošolec tukajšnje realke Deri Poljanec, sin babice, stanujoče v hiši g. Lenčka na Sv. Petra cesti s patrono, ki jo je pobral na ljubljanskem polju. Patrona je nakrat eksplodirala in dečka tako razmesarila, da je takoj umrl. Obup matere po edinemu sinu je nepopisen. Vsak dan priobčujemo poročila o nesrečah z najdenimi patronami, a mladina jih dalje lahkomišljeno pobira. Oblasti naj izdado primeren varnostni oklic na šole, primerni bi bili lepaki po mestu, starši naj pa resno svare svoje sinove, naj puste patrone in slične stvari pri miru. Naj se izvrši primerna preiskava ljubljanskega polja, da ne bo še več nesreč!

Ij Hud Ljubljčan. Dragotin Necker-mann, 54 let star, brez dela in stanovanja, je prišel k obrtniku Dragotinu Böhmju v Osjeku in ga prosil, naj mu dovoli prenočiti v njegovi hiši. Ko mu je pa Böhm rekel, da naj gre iskat prenočišča v gostilno, ga je napadel berač z besedami: »Vi Osječani ste lumpje, fakini, ničvredneži, če vas dobim v Ljubljani, vas vse pomlatim« ter mu je končno pljunil v obraz. Neckermanna so nato aretirali.

Gospodarske beležke.

Blagor Madžarom. Ponatiskujemo po ogrskih listih naslednje: C. in kr. vojna uprava se ima na Ogrskem boriti pri pridobivanju klavne živine za armado na bojnem polju z velikimi težavami. Najpotrebnejšo množino je morala uprava relativno večji del nabaviti v Avstriji, ker Ogrska predpisane množine niti izdelaka ne odda. Ker to ne more tako ostati je c. in kr. vojno ministrstvo v sporazumu s k. ogrskim kmetijskim ministrstvom dovolilo nakupovalnici c. in kr. vojnega ministrstva, da sme v mesecih maj in junij plačevati višje cene, katere se imajo začeti 8. julija začeti sistematično zniževati. Obenem je bilo dogovorjeno da energično poseže vmes k. og. kmet. ministrstvo, ako nakupovalnica kljub višjim cenam prostovoljno ne dobi določene kvote. — Zdržujemo se vseh opazk in vsake kritike.

Ureditev prometa s senom in slamo. S 15. junijem bo stopila v veljavo odredba urada za ljudsko prehrano, po kateri bo vsa letina 1917 slame in sena podvržena zaplembi.

Nova naredba, ki vreja promet z žitom, moko in sočivjem, oziroma izpreminja prejšnje določbe je izšla 26. maja t. l. drž. zak. št. 235. Interesenti naj se o vsebini iste pravočasno poučijo.

Kalij se podraži za 50 pfenigov. Za Hrvaško in Slavonijo je ustanovljena unovčevalnica za sadje. Načeluje ban.

Razne novice.

Dobrotnica češkega naroda. V Pragi je umrla gospa Antonija Stibralova, veletržčeva vdova. »Ustredni Matici Skolski« je zapustila 75.000 K.

Junaški frančiškani. V poročilu o velikanskem požaru, ki je upepelil ogrsko mesto Gyöngyös, objavlja nekatoliški list »Magyarország« sledečo zanimivost: Z velikim priznanjem govori prebivalstvo o reševalnem delu frančiškanov. Vsi tamošnji frančiškani so na junaški način pomagali tam, kjer je bila nevarnost največja. Posebno hvaležno se spominjajo p. Venancija Viragha, ki je iz gorečih hiš z lastno življenjsko nevarnostjo reševal imovino. Cesta Cukov je bila v plamenih. Z ovinka sem je silen veter gnal ogenj na sosednje poslopje samostana. Vode ni bilo in tako ni bilo mogoče strehe varovati pred grozečo nevarnostjo. Tu so prišli frančiškani na srečno misel. Vsi — med njimi 25 do 30 klerikov so zlezli na streho, se tam vsedli ali vlegli in z lastnim životom ubranili, da se ogenj ni prijel strehe. Seveda je imel vsak moko kunjjo ali gobo, da je takoj udušil iskre, ki so padale na njihove obleke. Tako so strazili celo noč do zgodnjega jutra. Drugi listi izjavljajo, da je bilo na ta način rešenih okoli 400 hiš. Cesar je tem junakom izrekel svojo srčno zahvalo.

— **Razkošje pri birmi na Dunaju.** Pri birmi v cerkvi sv. Štefana na Dunaju so bile nekatere botre tako razkošno oblečene, da je generalni vikar pomožni škof dr. Pfluger glasno zaklical: »V taki obleki se pride pač v gledališče, ne pa k takemu svetemu opravilu v cerkev.«

Slovensko planinsko društvo

je imelo v soboto, 2. junija, 23. društveni občni zbor. Udeležba je bila bolj majhna — pač znamenje časa. Občni zbor je otvoril društveni predsednik dr. Tominšek, ki je povdarjal, da slavi letos društvo 25letnico svojega obstoja. Seveda vsled izrednih razmer se preloži proslava na bolj ugoden čas. Društvo je na zunaj bolj malo delovalo, pač pa je gledalo, da uredi notranje zadeve, v prvi vrsti finance. Število članov se je skrčilo, ker je večina na bojnem polju. Pač pa se zbira mladina v društvu, posebno diaštvo je za turistiko zelo navdu-

šeno in to je dobro znamenje. Koče slov. planinskega društva so bile marsikje nedostopne, zato pa je občinstvo v zelo velikem številu obiskovalo kamniške planine. Koča v Kamniški Bistrici je celo leto odprta. Da si je društvo denarno opomoglo se ima zahvaliti raznim korporacijam in zavodom za darove. Darovali so: deželni odbor 2000 K, mestna občina ljubljanska 1500 kron, Kreditna banka 500 K, Mestna hranilnica 500 K itd.

Iz poročila odbornika-knjigovodje Rudolfa Rozman o računskem zaključku za l. 1916. posnamemo sledeče:

Skupni promet v letu 1916. je znašal 196.616 K 6 vin. Aktiva znašajo s l. l. 1917. po odbitku 15% oziroma 10% od stavb in inventarja 182.195 K 42 vin. V zadnjih treh letih izvršeni odpisi znašajo 42.719 K 22 v., ki so bili potrebni v svrhu pravičnega izkazovanja vrednosti premičnin in nepremičnin inventarja. — Pasiva znašajo 60.439 K 2 vin. — Čisti dobiček znaša v letu 1916. 2213 K 23 vin. Lastna imovina društva znaša skupno z l. l. 1917. 119.543 K 17 vin.

Nato se odboru podeli absolutorij. Pri novih volitvah se izvolijo:

Za načelnika: Dr. Ivan Tomišek, odvetnik; Za odbornike: Ivan Macher, šolski ravnatelj; Josip Hauptman, pisarniški ravnatelj; Janko Mlakar, profesor; Oskar Skušek, bančni pristav; Rudolf Rozman, knjigovodja; Ivan Korenčan, trgovec in tovarnar; Ivan Ogorelec, trgovec in tovarnar; ing. Viktor Skaberne, višji stavbni komisar; Ing. Leo Mencinger, stavbni komisar in dr. Vinko Šarabon, profesor. Za nemestnike: Makso Hrovatin, tiskarnar; Rudolf Badiura, dežel. rač. oficijal in dr. Janko Berce, mag. komisar. Za preglednika: Lindtner, dežel. rač. svetnik in dr. Švigelj, odvetnik.

Po končanih volitvah se sprejmejo izpremenjena pravila. Nato predsednik dr. Tomišek zaključil občni zbor.

Potrebam časa primerna knjiga: L. Majdič: Nasveti za hišo in dom. V sedanjem času veliko za vsakdanjo rabo potrebnih stvari tudi za drag denar ni dobiti; če se pa dobe, stanejo veliko denarja. V tej knjigi dobimo polno praktičnih nasvetov, kako si take stvari iz gotovih snovi, ki si jih lahko kupimo, napravimo sami in si prihranimo tako denarja. Praktična knjiga (410 str.) nas pa tudi sicer pouči, kako pametno gospodariti, zato bo dobro došla vsakomur, v vrvi vrsti seveda našim gospodarjem in gospodinjam. Nasveti obsegajo gospodarstvo v hiši, kmetijstvo, vinogradništvo, živinorejo, sadjerejo, čebelarstvo itd.; v knjigi je tudi več receptov za dobra jedila; knjiga obravnava tudi domače zdravljenje. Dodelano je tudi obširno stvarno kazalo. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane broširana s poštnino 5 K 60 vin.

VIII. c. kr. avstr. razredna loterija. — Zrebanje I. razreda se vrši 12. in 14. junija t. l. Cena srečk je: 1/1 40 K. — 1/2 20 K. — 1/4 10 K. — 1/8 5 K. — Srečke priporoča Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani, kot poslovničica c. kr. avstr. razredne loterije in njene podružnice v Splitu, Trstu, Celju, Celovcu in Gorici (sedaj v Ljubljani).

Krasna parcela

za solnčni legi sredi Ljubljane se proda. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1346.

Kot kuharica

Želi stopiti v službo v kako župnišče z manjšo kmetijo ali brez nje topla priporočeno, pridno in zanesljivo dekle srednje starosti. Vajena je vsega gospodinjstva i. t. d. Naslov pove uprava „Slovenca“ št. 1361.

Išče se
prodajalka
blagajničarka in
kontoristinja.

Pisane ponudbe na modno trgovino

P. Magdič Ljubljana.

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi
za K 1-50 ali K 1-80 se še dobe. Po pošti 20 v več. Najlepše darilo!

Kupi se takoj
električni motor

za obrat v tovarni sodavice, 380 voltov, izmenični tok, 1/3—3 HP, dalje napolnjevalec počalce kakor tudi cela oprava za izdelovanje sodavice s steklenicami in zaboji vred. — Naslov kupca pove uprava „Slovenca“ pod številko 1353.

500K
Vam plućam, ako Vaših kurjih očes, bradavito in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi
Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanj. Kerneny, Kaschau (Kassa) L, poštini predal 12/306 Ogrsko. 1042

Steklenice

vse vrste od kisle vode kupi A. OSET, p. Guštanj, Koroško.

Kislo vodo, namizno in zdravilno
vino slatino in za brizganec (Spritzer) ter razpošiljam po povzetju.

Pri pomanjkanju mleka in sladkorja!
Sladni čaj znamka **Sladin**
je najbolj zdrava in tudi najcenejša
hrana za dojenčke.

Dobi se pri lekarnarju Trnkoczyju v Ljubljani zraven rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstädterstrasse 25, Radeckplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 37

Pohištvo.

Različna stanovanjska oprava se proda dne 6. junija t. l. na javni dražbi v hiši na Bleiweisovi cesti št. 20, III. nadstr.

Išče se
prodajalec

ali prodajalka,
za malo mešano trgovino na deželi. Prosta hrana in stanovanje. Prednost imajo šivilje. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro »P. Ž. M.« št. 1368 na upravnništvo tega lista.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

Ninče Kuštrin

četovodja

včeraj v O-Palanki na Ogrskem preminil.
Pogreb se vrši jutri ob 4. uri popoldne tam.
LJUBLJANA, 2. junija 1918.

Valburga Kuštrin roj. pl. Marceklé, soproga. Anton Kuštrin, oče. Olga Černe roj. Kuštrin, sestra. Josip Kuštrin, brat. Filip Černe, sodnik v Sežani, svak. Matilda pl. Marceklé, svakinja.

Sprejme se takoj v poduk kot
učenec
deček poštenih staršev v špecerijsko trgovino
J. Kušlan v Kranju.

Prvovrstna, neoporečna samska,
postavna

KUHARICA

z večletn. spričevali, izkušena v večjih podjetjih in samostojn. vodstvu prevzame trajno službo ali pa tudi upravo, gostilno ozir. prodajalno na račun ali samostojno pod kavcijo. Ponudbe pod „št. R. 31“ na upravo tega lista.

ZAHVALA.

Za premnogo dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne smrti našega srčno-ljubljenege predobrega očeta oz. starega očeta in tasta, gospoda

Viko-ta Borštner,

c. kr. profesor v p.

izrekamo tem potom vsem svojo globoko čutno zahvalo. Osobito se zahvaljujemo gg. uradnikom in stanovskim kolegom, velec. prof. zboru, g. dijakom II. državne gimnazije kakor tudi darovateljem prekrasnega cvetja ter sploh vsem, ki so spremlili nepozabnega pokojnika na svoji zadnji poti k večnemu počitku.

Globoko žalujoči ostali.

Potrji neizmerne žalosti javljata podpisana vsem sorodnikom in znancem pretužno vest o junaški smrti svojega draga brata, gospoda

Karola Matko,

enoletn. prostov.-korporala c. in kr. pešp. št. 17

ki je dne 2. junija 1917 v 20. letu svoje dobe umrl v vojaški bolnici III. na Dunaju. — Pokopan je začasno na vojaškem pokopališču na Dunaju.

Sveta maša zadušnica se opravi v torek dne 5. junija ob 7. uri v cerkvi nem. vit. reda v Križankih.

Ljubljana, 4. junija 1917.

Globoko žalujoča ostala
Maks in Ivana.

Potrji vsled nenadomestne izgube, katere je zadela našo hišo, naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo dne 3. junija poklicati našo preljubo mamico, skrbno vzgojiteljico svojih otrok in veliko dobrotnico revežev,

gospo

Marijo Škofic

iz dolne solz v boljše življenje, kjer naj ji bode On dober plačnik. Pogreb predrage pokojnice bode v torek dne 5. junija ob pol 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na neveljsko pokopališče. Nepozabna pokojnica se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

Vrhpolje, dne 3. junija 1917.
Kamnik,

Žalujoča rodbina
Novak-Škofic.

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje ob smrti nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Primoža Oblak

posesnika itd.,

in ga spremlili na zadnji poti. Posebno smo hvaležni preč. gospodu župniku smleškemu M. Kerin za zadnjo dušno tolažbo, ki jo je izkazal rajnemu, in za vso skrbno ljubav, s katero mu je lajšal težko trpljenje. Za udeležbo pri pogrebu se topla zahvaljujemo preč. g. svetniku J. Brence iz Preske, preč. g. J. Šiška, župniku in g. A. Kreč, kaplanu iz Senčurja, preč. g. Fr. Koželj, župniku iz Zapog, g. kaplanu vodiškemu Fr. Zorko in g. kaplanu A. Kajdiž. Bog povrni pomoč, ki ste jo izkazali rajnemu z najsvetejšo daritvijo. Srčna hvala tudi veleblagorodnemu g. baronu H. Lazarini, c. kr. orožnikom, slavnemu šolskemu vodstvu, občinskemu odboru smleškemu in vsem znancem in sorodnikom, ki so blagovolili rajnemu izkazati zadnjo čast in nam blagodejno lajšali grenki udarec, ki nas je zadel. Iskreno smo hvaležni tudi slavnemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Vsem stotero Bog povrni! Vse tudi prisrčno prosimo, naj se spominijo rajnega v molitvi in pri sv. maši.

Smlednik, dne 31. maja 1917.

Rodbina Oblak.